

Usługi z Zakresu Ochrony P.poż.
05-850 Ożarów Mazowiecki, ul. Poniatowskiego 2/53
tel./fax. (022) 722-21-56, 0602-294-259

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Sala Widowiskowo-Edukacyjna Europejskiego
Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej
„MATECZNIK MAZOWSZE”
Karolin ul. Świerkowa 2

Lp.	Imię i nazwisko
1	Opracował: Marek Rustecki

USŁUGI z ZAKRESU OCHRONY P. POZ.
NAPRAWA i KONSERWACJA SPRZETU P. POZ.
Marek Rustecki
ul. Kościuszki 18, 05-850 Ożarów Mazowiecki
NIP 534-002-51 54
Tel 602294259, tel. 722-21 56

Luty 2012 r.

I. WSTĘP.....	4
II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA.....	5
III. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	6
IV. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH I INFORMACYJNYCH WAŻNYCH DLA OBIEKTU.....	8
V. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU.....	9
VI. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.....	13
VII. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH ...	20
VIII. SPOSÓB ROZMIESZCZANIA SPRZĘTU GAŚNICZEGO, ZNAKÓW BEZPIECZEŃSTWA ORAZ EWAKUACJI.....	32
IX. SPRZĘT GAŚNICZY.....	37
X. EWAKUACJA OSÓB I MIENIA.....	41
XI. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU ORAZ MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.....	48
XII. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA.....	53
XIII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ I ZADANIA PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	55
XIV. ZAGADNIENIA KONSERWACJI INSTALACJI I URZĄDZEŃ.....	60
XV. KONSERWACJA SPRZĘTU I URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH.....	61

Karolin, dnia

ZARZĄDZENIE Nr /

Na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ./Dz. Ust. 109 poz. 719/, zarządza się co następuje;

§ 1.

Wprowadza się w życie „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla Budynku Sali Widowiskowo-Edukacyjnej Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „MATECZNIK MAZOWSZE” w Karolinie ul. Świerkowa 2

§ 2.

Z instrukcją polecam zapoznać wszystkich pracowników zatrudnionych w budynku Sali widowiskowo- edukacyjnej. Wzór oświadczenia w instrukcji

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

.....
podpis

I. WSTĘP

Jednym z bardzo ważnych, niejednokrotnie decydujących warunków wykonywania pracy, jest zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przez niedopuszczenie do powstania pożaru oraz zapewnienie osobom przebywającym w budynku możliwość ewakuacji.

Osoby przebywające w sali widowiskowo-edukacyjnej nie zawsze będą zdolne szybko opuścić zagrożone miejsce. Bodźce zewnętrzne, a zwłaszcza dym, płomienie, wysoka temperatura, itp. powodują znaczne osłabienie odporności psychicznej.

Nagle zakłócenie porządku i spokoju przez pożar wywołuje u ludzi psychozę lękową, która łatwo może przekształcić się w panikę. Panika zawsze pogarsza sytuację, zwiększa współczynnik zagrożenia życia i zdrowia ludzi w warunkach pożaru i prowadzi do nieobliczalnych i często nieodwracalnych skutków.

W związku z tym bezpieczeństwo pożarowe musi być zachowane poprzez szeroki udział wszystkich pracowników w zapobieganiu pożarom bez względu na pełnioną funkcję i zajmowane stanowisko służbowe.

W związku z powyższym właściciel obiektu odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne prowadzenie i za jego zabezpieczenie przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru, innego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa dla osób i mienia znajdującego się w budynku.

Dlatego też, podstawowym celem Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym oraz innym, które muszą być zachowane w czasie eksploatacji.

Do zapoznania się z niniejszą instrukcją oraz do przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązany jest użytkownik obiektu i wszyscy pracownicy.

Niezależnie od powyższego, postanowienia „instrukcji” obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm czasowo lub na stałe przebywające w budynku, zapoznanie tych osób z treścią instrukcji należy do kierownictwa lub osób upoważnionych.

Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (j.t. Dz.U. 2009 nr 178 poz. 1380 z późniejszymi zmianami),
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (j.t. Dz.U. 2009 nr 12 poz. 68 z późniejszymi zmianami),
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (j.t. Dz.U. 2010 nr 243 poz. 1623 z późniejszymi zmianami),
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ./ Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719/,
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr. 124, poz. 1030 z 2009 r.),
7. Rozporządzenie ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 roku w sprawie uzgodnienia projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr. 121, poz. 1137).

III. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

1.1 Przedmiotem opracowania jest instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla Budyńku Sali Widowiskowo-Edukacyjnej Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „MATECZNIK MAZOWSZE” w Karolinie ul. Świerkowa 2

1.2 Zakres opracowania zgodnie z postanowieniami § 6 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ./Dz. Ust. 109 poz. 719 zawiera:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,

- i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - j) wskazania dojazdów do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- 9) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.
- 1.3. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej
- 1.4. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna zostać wprowadzona do stosowania i przestrzegania w omawianym budynku zarządzeniem Dyrektora obiektu.

IV. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH I INFORMACYJNYCH WAŻNYCH DLA OBIEKTU

.....
tel. -
adres zamieszkania -

.....
tel. -
adres zamieszkania -

STRAŻ POŻARNA

tel. 998

Pogotowie Ratunkowe	- tel.	999
Policja	- tel.	997
Tel. ratunkowy	- tel.	112
Pogotowie Gazowe	- tel.	992

V. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU.

Budynek 3 kondygnacyjny, podpiwniczony o konstrukcji murowanej, stropy i klatki schodowe żelbetowe.

Podstawowe dane:

- powierzchnia całkowita 6690,46 m²,
- kubatura 39823 m³,
- liczba miejsc widowni 580

Wysokość budynku.

Budynek zalicza się do budynków średniowysokich.

Kwalifikacja pożarowa.

Obiekt kwalifikuje się do kategorii ZL I, ZL III, pomieszczenia magazynowe PM ze średnim obciążeniem ogniowym do 1000 MJ/m², garaż i pomieszczenia techniczne PM ze średnim obciążeniem ogniowym do 500 MJ/m².

Klasa odporności pożarowej obiektu

Obiekt został wykonany w klasie B odporności pożarowej:

Elementy budynku posiadają klasę odporności ogniowej nie niższą niż:

Klasa odporność i pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku				
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	ściana zewnętrzna ¹⁾ 2)	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6
B	R 120	R 30	E I 60	EI 30	E 30

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia się wymagań.

1) Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

2) Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

3) Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.

Zastosowane zostały elementy budynku nierozprzestrzeniające ognia.

Strefy pożarowe

Obiekt podzielony został na strefy pożarowe:

- S1 pomieszczenia nr 038-054 Q do 500 MJ/m²,
- S2 pomieszczenia nr 021-033 Q do 500 MJ/m²,
- S3 scena z widownią sale prób, pomieszczenia obsługi,
- S4 pomieszczenia nr 006-016+08 w podziemiu,
- S5 garaż Q do 500 MJ/m²,
- S6 magazyn 22 parter Q 500-1000 MJ/m²,
- S7 magazyn 25 parter Q 500-1000 MJ/m²,
- S8 pomieszczenie techniczne 139 Q 500-1000 MJ/m²,
- S9 pomieszczenie techniczne 140 Q 500-1000 MJ/m²,

Oddzielenie pomiędzy strefami stanowi ściana oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej REI 120. Drzwi pomiędzy strefami posiadają klasę odporności ogniowej EI 60 i zostały wyposażone w samozamykacze.

Przepusty instalacyjne w ścianie oddzielenia przeciwpożarowego posiadają klasę odporności ogniowej oddzielenia (nie dotyczy pojedynczych rur instalacji wodnych, kanalizacyjnych i ogrzewczych wprowadzanych do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych). Przewody wentylacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego wyposażone zostały w przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej oddzielenia; przewody tranzytowe przechodzące przez inne strefy

pożarowe zostaną obudowane elementami o klasie odporności ogniowej wymaganej dla elementów oddzielenia pożarowego tych stref.

Warunki ewakuacji.

Garaż:

- posiada dwa wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz na otwartą przestrzeń, w garażu zastosowano oświetlenie ewakuacyjne,

Widownia:

- widownia posiada 4 wyjścia ewakuacyjne, minimalna szerokość wyjść wynosi 3,48 wykonano 6.8 m, widownia wyposażona w oświetlenie ewakuacyjne,

Pozostała część budynku:

- ewakuacja z poszczególnych kondygnacji trzema klatkami schodowymi, obudowanymi, zamkniętymi drzwiami i wyposażonymi w klapy oddymiające,

Elementy wykończenia wnętrz

Do wykończenia wnętrz nie stosowano materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, nie stosowano materiałów łatwo zapalnych.

Wewnętrzna instalacja wodociągowa do celów przeciwpożarowych

Wyposażono budynek w instalację wodociągową do celów przeciwpożarowych z hydrantami 52 w części PM i 25 w ZL.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymaganą ilość wody $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ zapewnia sieć wodociągowa na terenie z 2 hydrantami DN 80.

Instalacje elektryczne

Obiekt z uwagi na kubaturę wyposażony został w przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany w pomieszczeniu ochrony przy wejściu do budynku. W obiekcie zapewnione oświetlenie ewakuacyjne zasilane z własnego źródła w przypadku zaniku napięcia w instalacji oświetlenia podstawowego (czas podtrzymania 2 godziny).

Gaśnice.

Budynek wyposażono w gaśnice przenośne proszkowe do gaszenia

pożarów grupy A, B i C - jednostka sprzętu o zawartości 6 kg proszku
przypadnie na każde 100 m² powierzchni pomieszczeń.

Oznakowanie

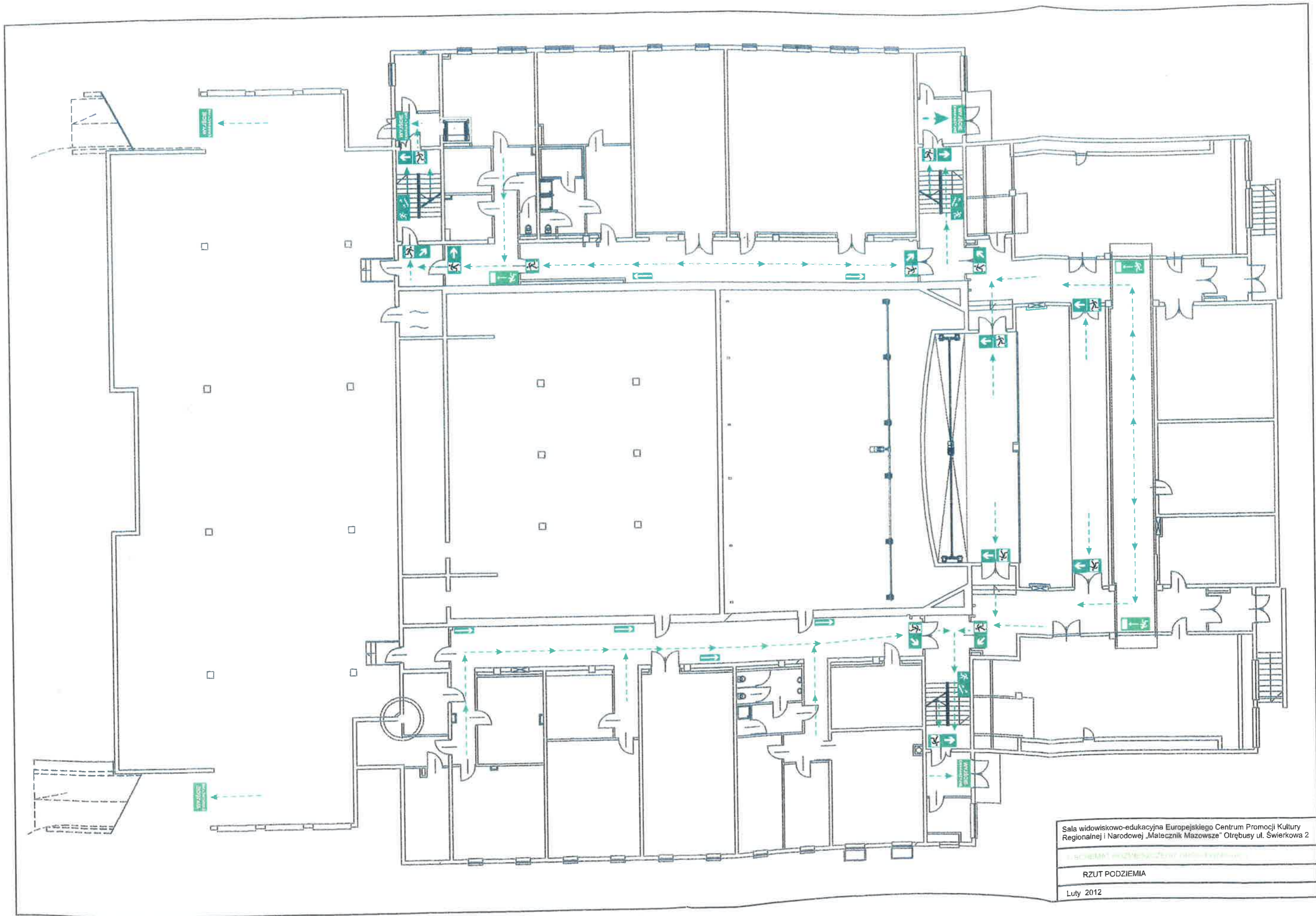
W obiekcie zastosowane zostanie oznakowanie dróg ewakuacyjnych zgodnie z PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Miejsca usytuowania gaśnic oznakowane zostaną zgodnie z PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

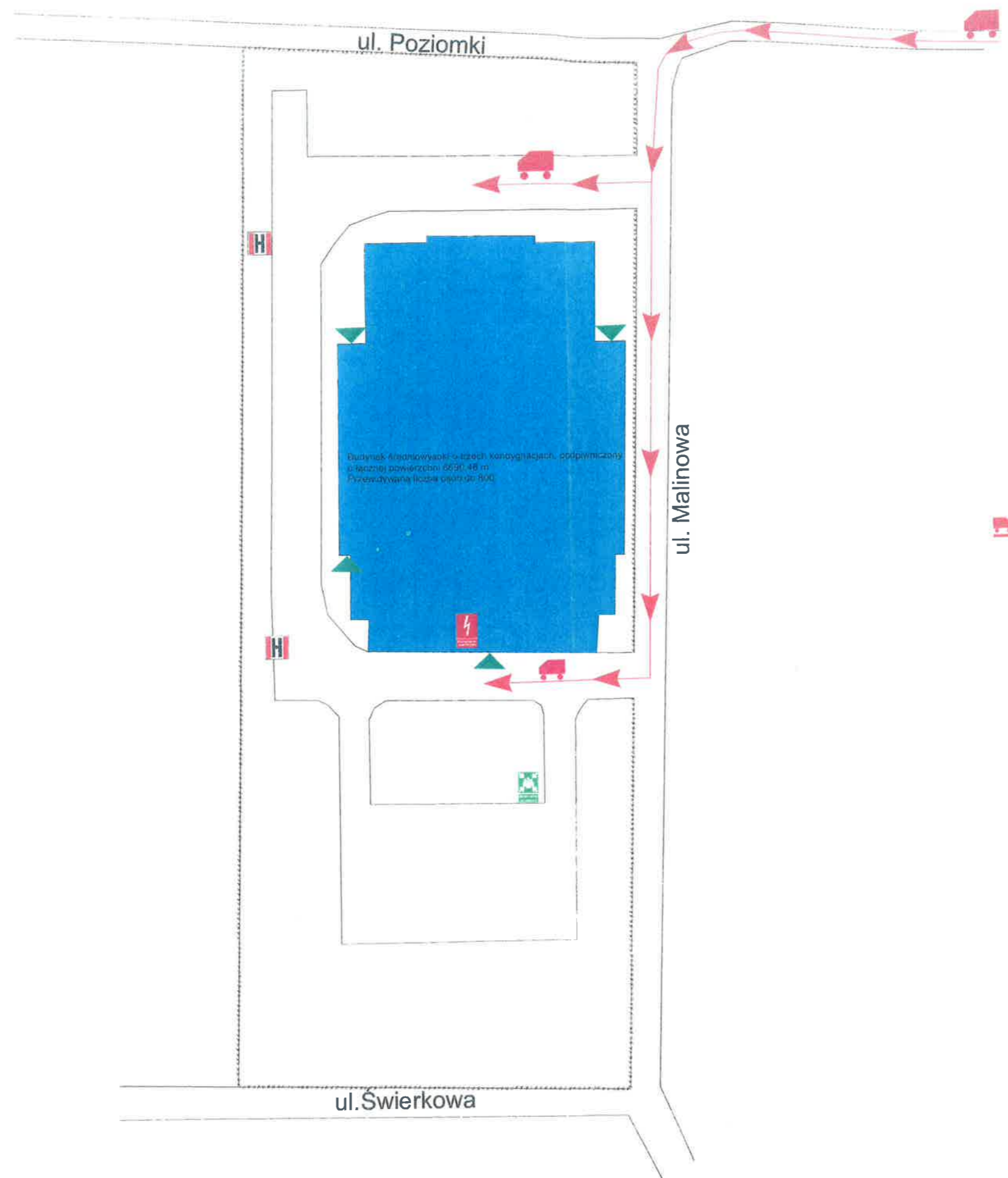
Miejsce usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu oznakowany zostanie zgodnie z PN-97/N-01256/04 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

Droga pożarowa

Dojazd do obiektu zapewniony przez wjazd bramowy od strony ul. Świerkowej, ,możliwość przejechania wokół obiektu bez potrzeby zawracania.

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Młotecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2
SCHEMAT WYZWIENIENIOWY (RZUT PODZIEMIA)
RZUT PODZIEMIA
Luty 2012

ul. Poziomki

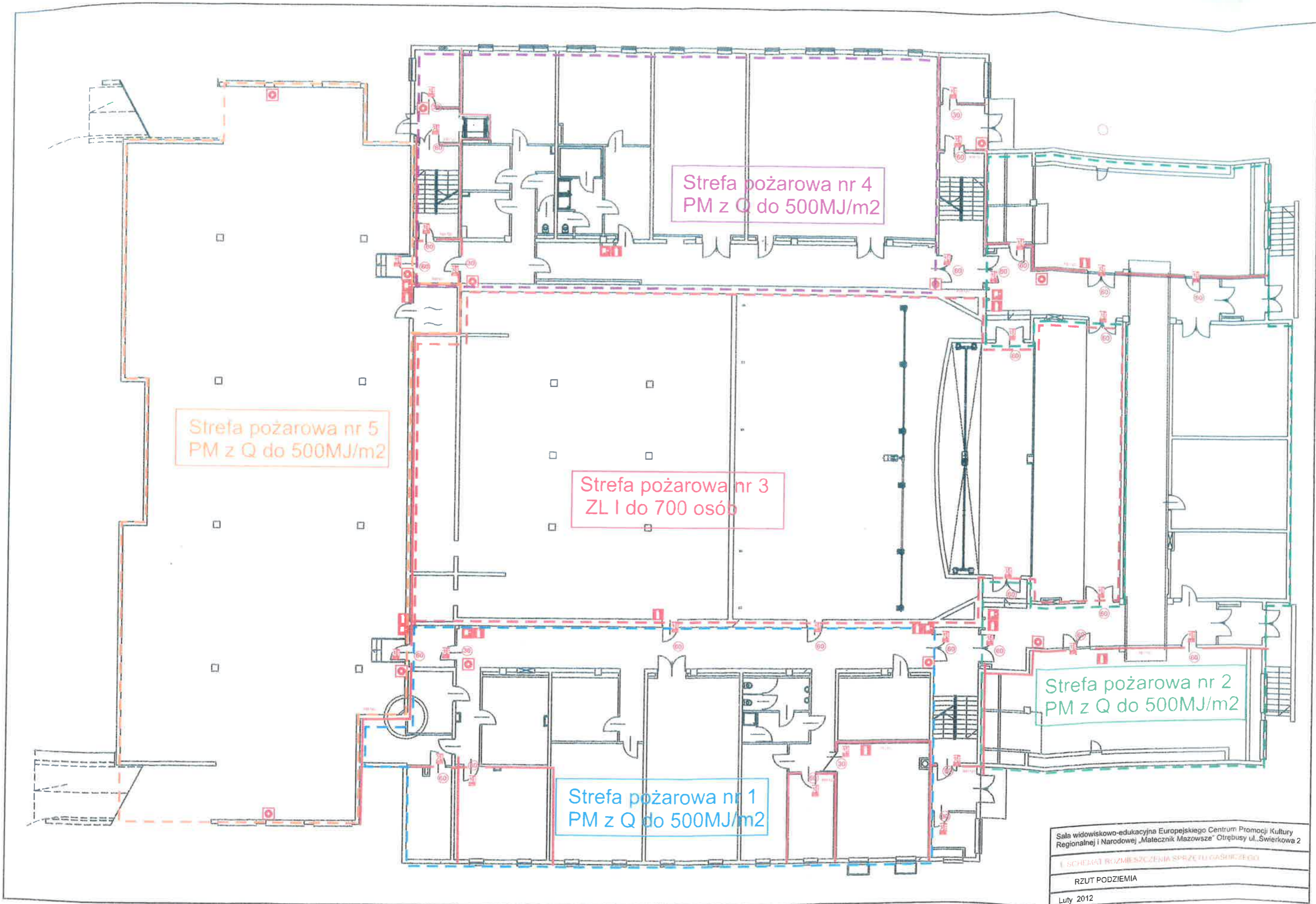
ul. Malinowa

ul. Świerkowa

Budynek wielostanowy z trzech kondygnacji, odpiwniczony o łącznej powierzchni 6590,48 m. Dopuszczalna ładność ognia: 900.

- Dojazd pożarowy
- Miejsce zbiórki do ewakuacji
- Miejsce lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu
- Miejsce lokalizacji hydrantów pożarowych
- Wejście do obiektu
- Teren ogrodzony

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2
 RZUT SYTUACYJNY
 Luty 2012

Strefa pożarowa nr 4
PM z Q do 500MJ/m²

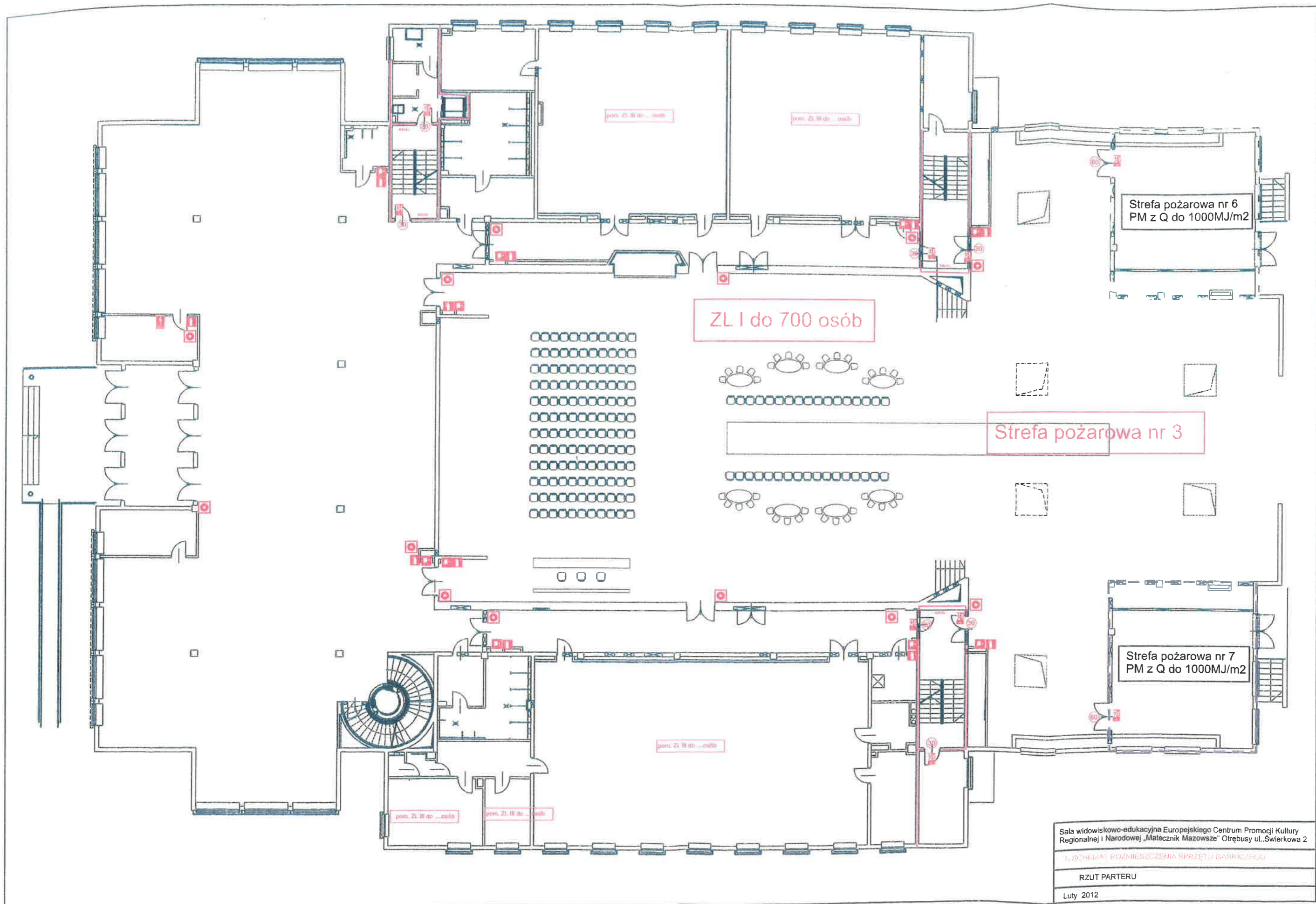
Strefa pożarowa nr 5
PM z Q do 500MJ/m²

Strefa pożarowa nr 3
ZL I do 700 osób

Strefa pożarowa nr 2
PM z Q do 500MJ/m²

Strefa pożarowa nr 1
PM z Q do 500MJ/m²

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębsy ul. Świerkowa 2
I. SCHEMAT ROZMIESZCZENIA SPRZĘTU GAŚNIĄCEGO
RZUT PODZIEMIA
Luty 2012

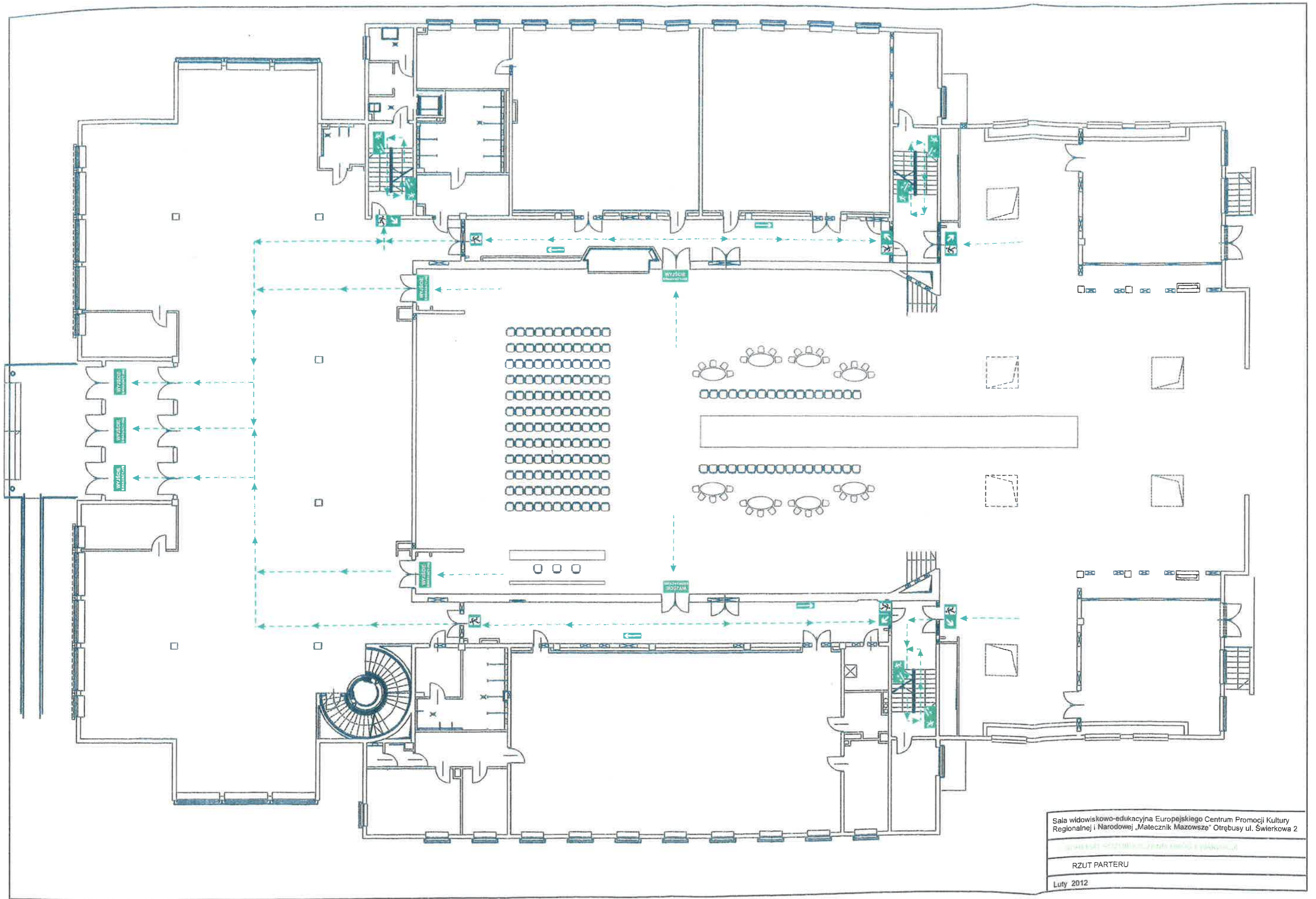

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2

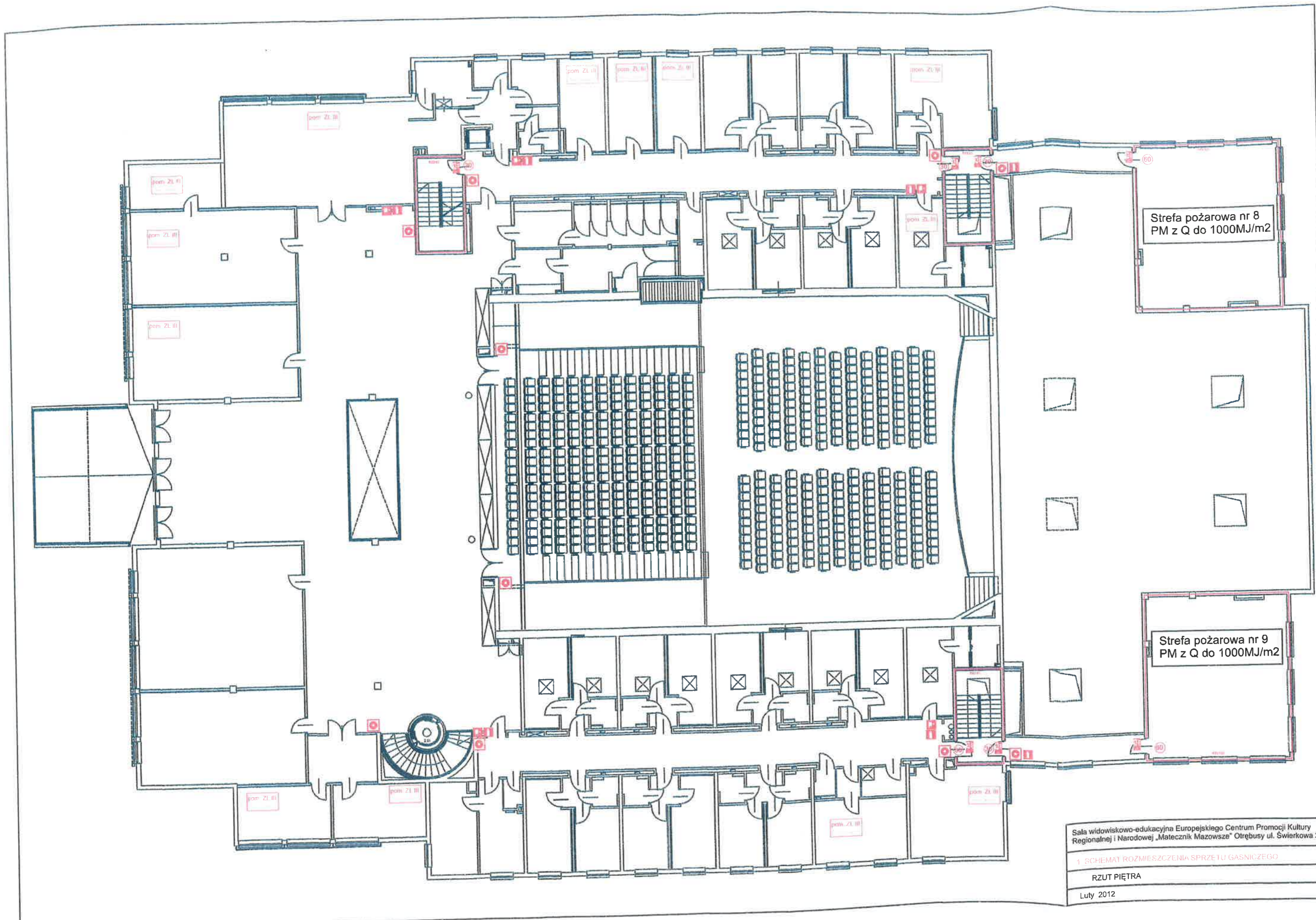
1. SCHEMAT ROZMIESZCZENIA SPRZĘTU GASNIĄCEGO

RZUT PARTERU

Luty 2012

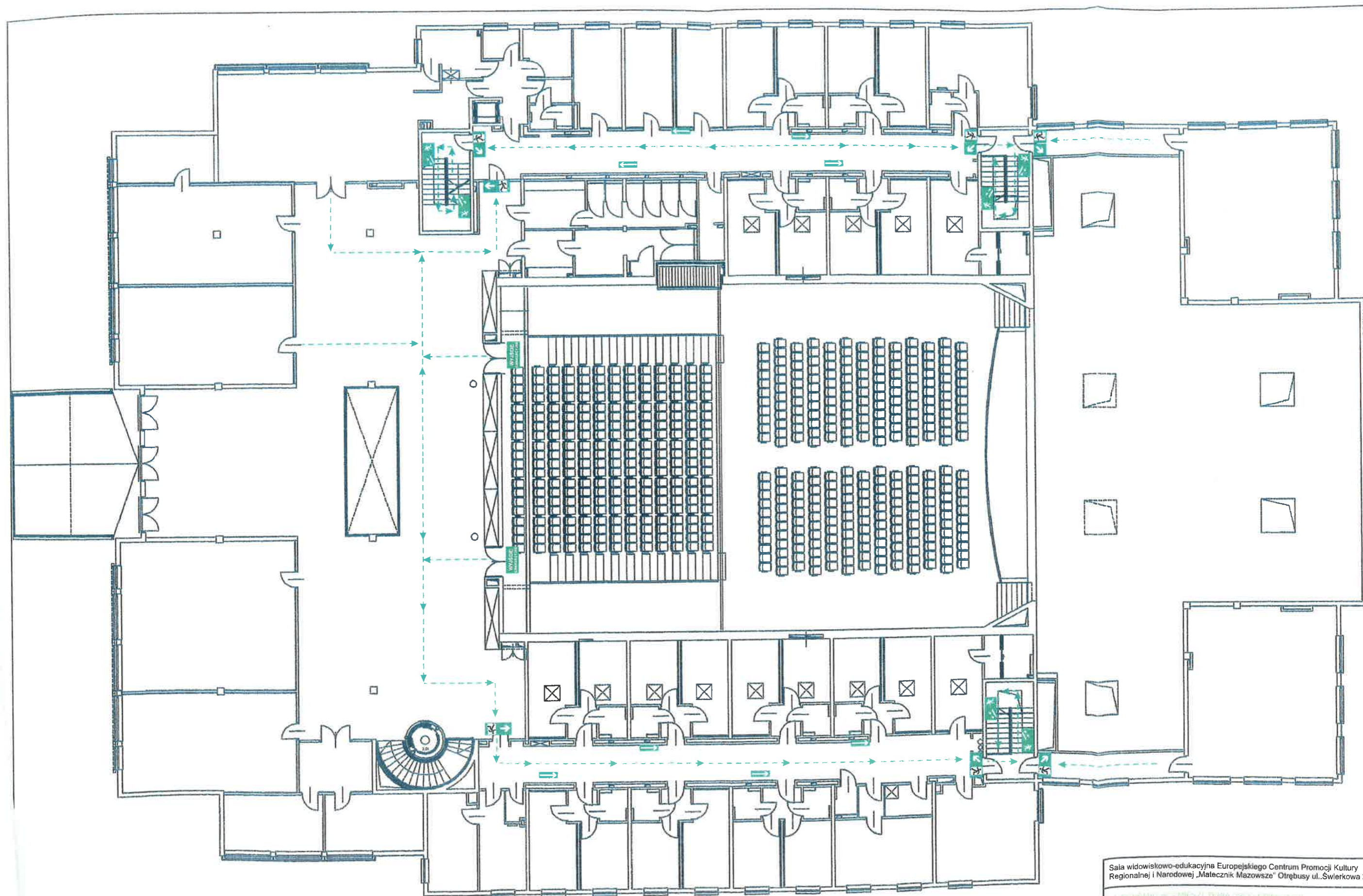
Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Swierkowa 2
 RZUT PARTERU
 Luty 2012

Strefa pożarowa nr 8
PM z Q do 1000MJ/m2

Strefa pożarowa nr 9
PM z Q do 1000MJ/m2

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2
1. SCHEMAT ROZMIESZCZENIA SPRZĘTU GASNICZEGO
RZUT PIĘTRA
Luty 2012

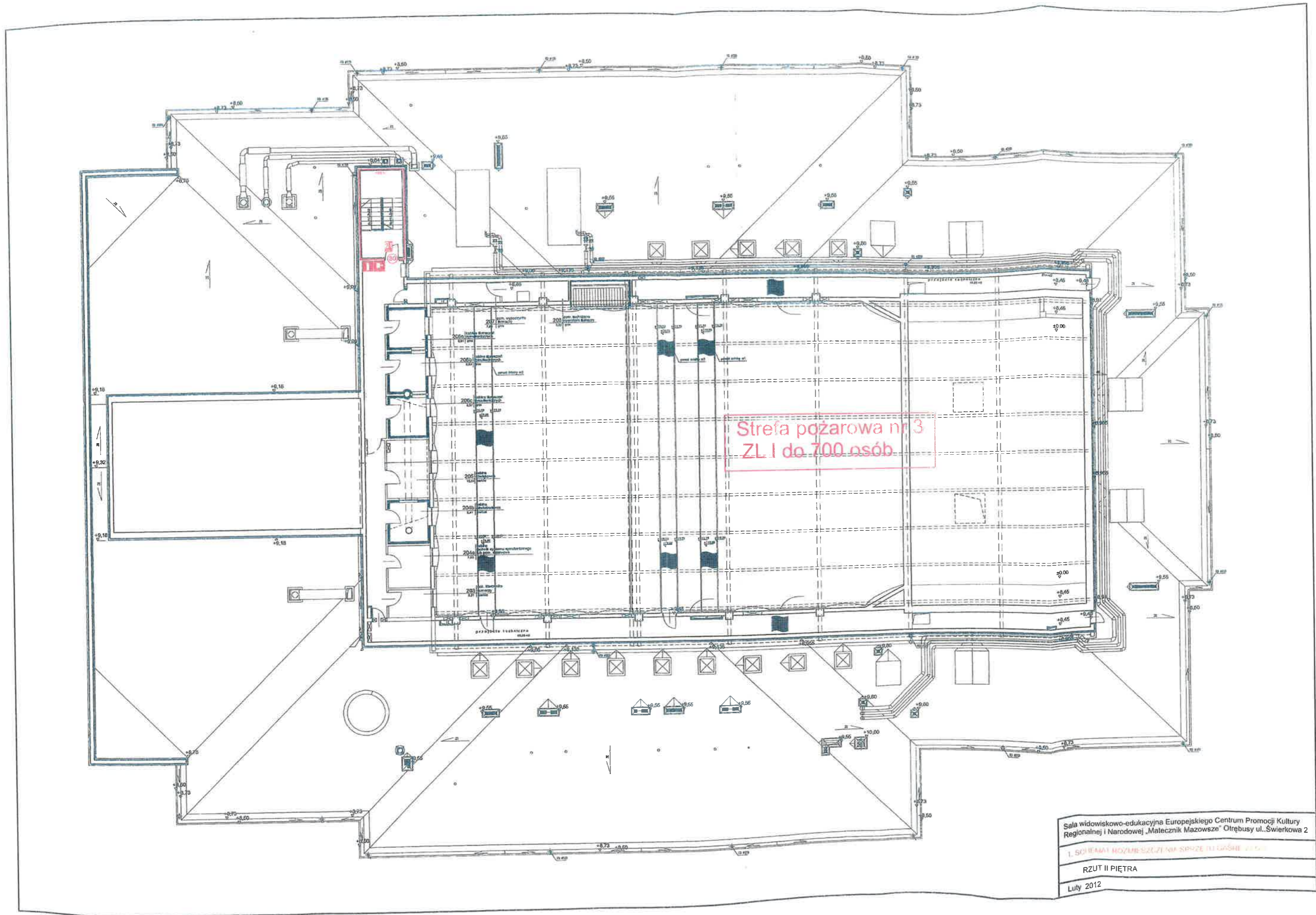

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury
Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2

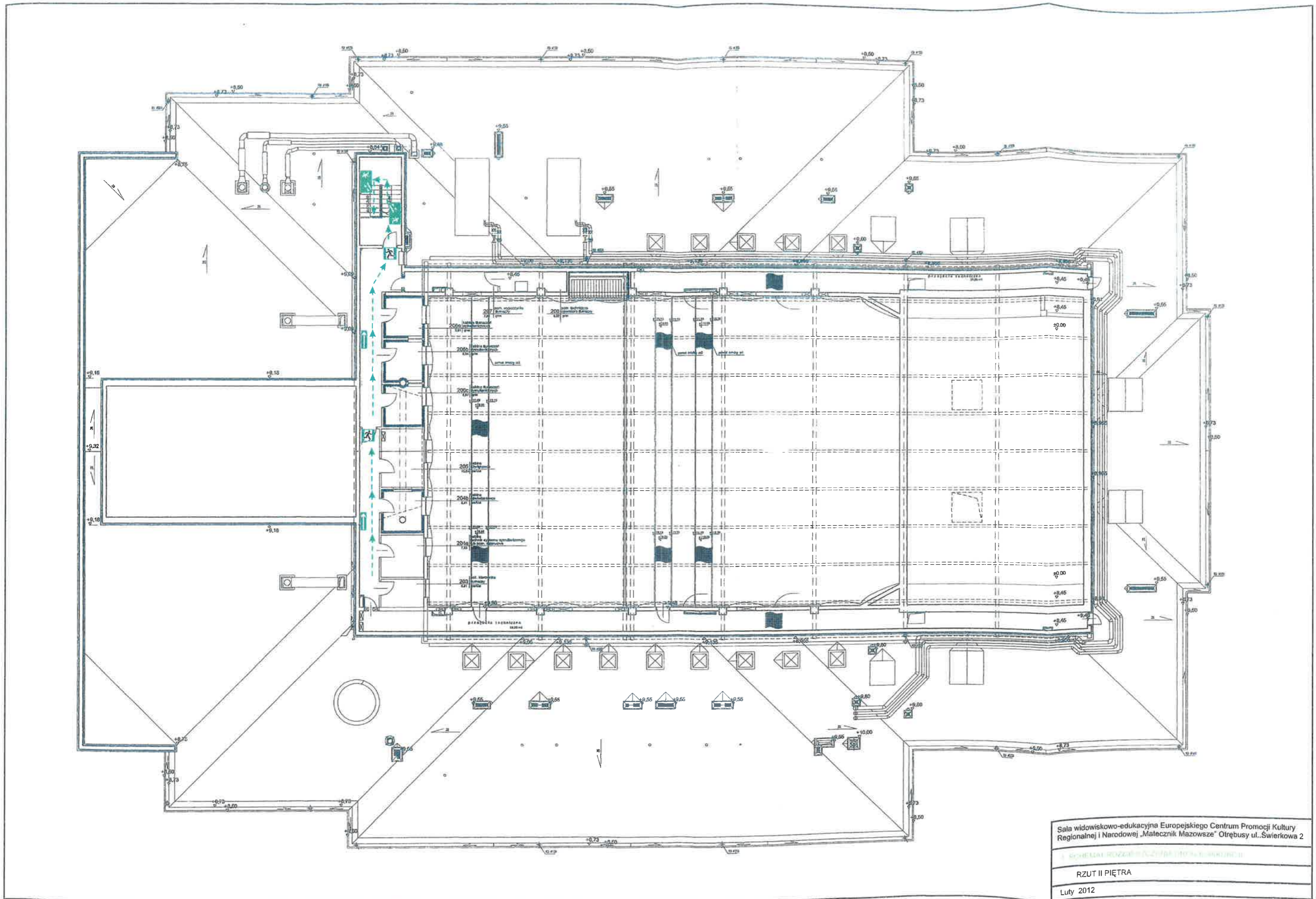
PROJEKT WYKONANIE PRZEZ BIURO ARCH. I INŻ. DZIAŁA OŚWIETLENIA I AKUSTYKI

RZUT PIĘTRA

Luty 2012

Sala widowiskowo-educacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „Matecznik Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2
I. SCHEMAT ROZUMIENIA SPRAZDZU GŁOSNE
RZUT II PIĘTRA
Luty 2012

Sala widowiskowo-edukacyjna Europejskiego Centrum Promocji Kultury
 Regionalnej i Narodowej „Malczyk Mazowsze” Otrębusy ul. Świerkowa 2
 SCHEMATA ROZKŁADU SIŁKÓW I SYGNAŁÓW
 RZUT II PIĘTRA
 Luty 2012

VI. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA

1. Przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez pracowników.
2. Wdrożenie i stałe przestrzeganie obowiązków prewencyjnych przez pracowników
3. Egzekwowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych od osób obcych

Ad.1 Podczas eksploatacji budynku należy bezwzględnie przestrzegać przepisów przeciwpożarowych co pozwala ograniczyć możliwość powstania oraz rozwoju pożarów, a także zapewnia niezbędne środki ratownicze w przypadku gdy pożar zaistnieje.

Przepisy przeciwpożarowe dotyczące użytkowania obiektu określają warunki bezpieczeństwa w następujących obszarach działalności:

- a) warunki ogólne,
- b) zapewnienie warunków ewakuacji osób i mienia,
- c) utrzymanie prawidłowego stanu technicznego instalacji elektrycznych i urządzeń technicznych,
- d) magazynowania i przechowywania materiałów palnych,
- e) wyposażenie obiektów w sprzęt gaśniczy,
- f) prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Ad. pkt. a)

Warunki ogólne zachowania bezpieczeństwa pożarowego i przygotowania do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych:

- Użytkownik obiektu jest zobowiązany do umieszczania w miejscach ogólnodostępnych i widocznych wykazów telefonów alarmowych oraz Instrukcji Postępowania Na wypadek Powstania Pożaru.
- Należy oznakować zgodnie z Polskimi Normami:
 - a) drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
 - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych
 - c) lokalizację głównych wyłączników prądu elektrycznego, głównych zaworów gazu i miejsc składania materiałów pożarowo-niebezpiecznych,
 - d) elementy sterujące urządzeniami przeciwpożarowymi

OBJAWY POŻARU

Przed niebezpieczeństwem pożaru ostrzegają przede wszystkim: wzrok, węch, słuch i dotyk.

- e) gaśnice i hydranty wewnętrzne.
- Zabronione jest uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do urządzeń sterujących instalacjami technicznymi, mającymi wpływ na bezpieczeństwo pożarowe budynku, a zwłaszcza do wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu.
 - Do najczęstszych możliwych przyczyn powstania pożaru w obiekcie należy zaliczyć:
 - nieostrożność w posługiwaniu się otwartym ogniem,
 - palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych,
 - niewłaściwa instalacja elektryczna lub zła jej konserwacja,
 - używanie palnych osłon na reflektory i inne punkty oświetleniowe,
 - przeciążenie instalacji elektrycznej,
 - używanie niewłaściwych urządzeń grzewczych,
 - podpalenie umyślne,

Ad. pkt. b)

Dla zapewnienia bezpiecznej ewakuacji osób na terenie budynku zabrania się:

- Składanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącym celom ewakuacji,
- Ustawiania w drzwiach wyjściowych, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację osób i mienia,
- Zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- Eksploatacji obiektu bez kompletnego oznakowania dróg wyjść i kierunków ewakuacji zgodnie z Polskimi Normami.

Ad. pkt. c)

Z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej w celu zapewnienia prawidłowego stanu technicznego instalacji i urządzeń należy:

- Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy je poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

- Eksploatacja urządzeń i instalacji, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się ognia jest zabronione.
- Elektryczne urządzenia ogrzewcze lub inne źródła wydzielania ciepła należy ustawiać na podłożu niepalnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- Na osłony punktów świetlnych stosować osłony z materiałów niepalnych lub trudno zapalne, jeżeli umieszczone są w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
- Oprawy oświetleniowe oraz sprzęt instalacji elektrycznych instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- Zanieczyszczenia z przewodów kominowych usuwać co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

Ad. pkt. d)

W budynku nie będzie prowadzone przechowywanie i składowanie materiałów niebezpiecznych.

Ad. pkt. e)

Wymagania przepisów przeciwpożarowych w zakresie rozmieszczania i stosowania gaśnic w budynku zostały szczegółowo omówione w rozdziale niniejszej instrukcji.

Ad. pkt. f)

w czasie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, do obowiązków użytkownika obiektu oraz wykonawcy prac należy:

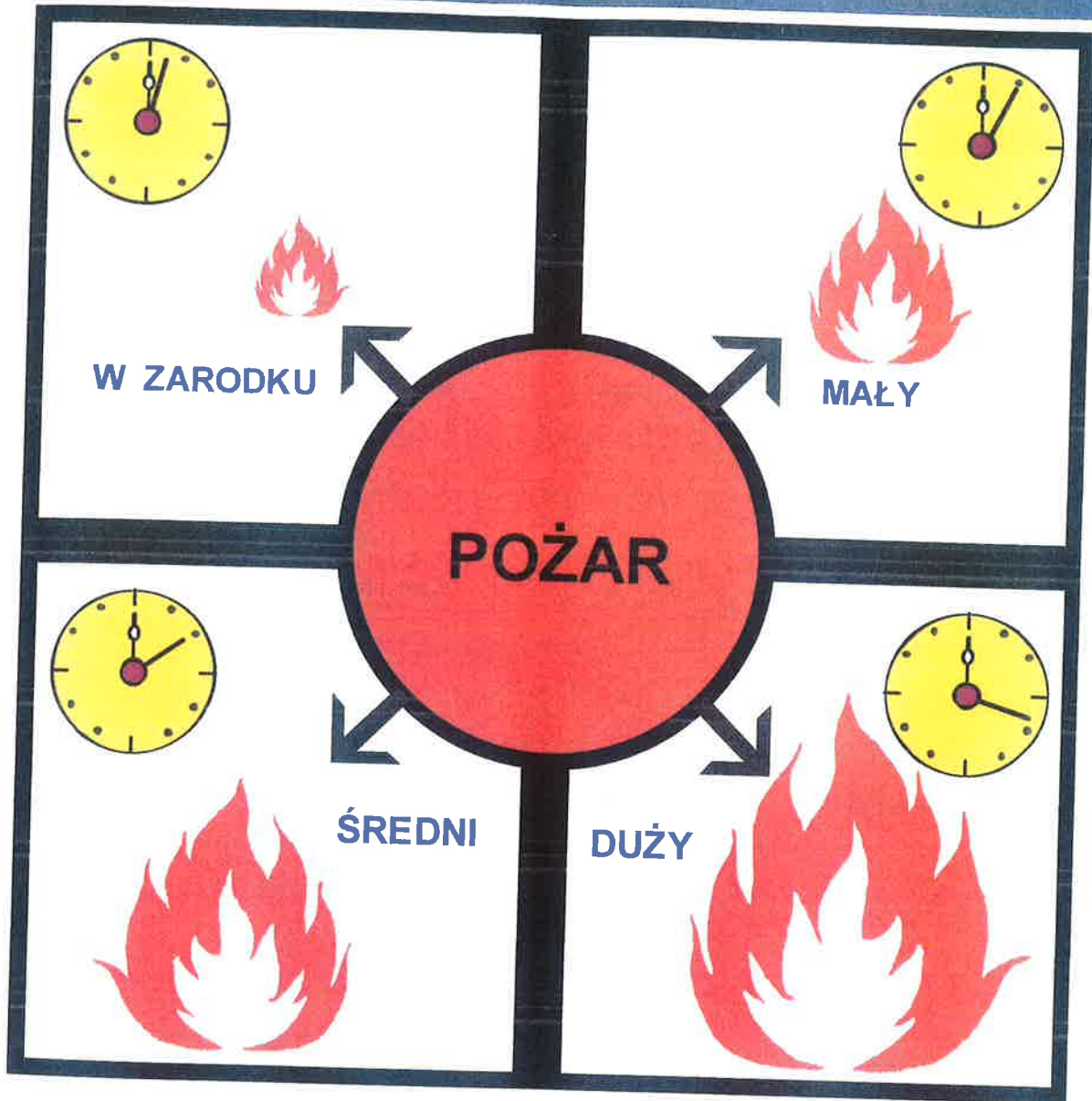
- Ocena zagrożenia pożarowego w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- Ustalenie rodzaju przedsięwzięć mających na celu i niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- Wskazanie osób odpowiedzialnych za zabezpieczenie miejsca prac oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,

Szczegółowe zasady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych określone są w rozdziale niniejszej instrukcji.

Decyzją Dyrektora obiektu zabrania się:

- składowania materiałów palnych, tkanin, papieru, itp. na kaloryferach lub innych urządzeniach grzewczych,
- gromadzenia odpadków palnych powstałych w czasie użytkowania obiektu, konieczne jest bezzwłoczne usuwanie ich po zakończeniu pracy,
- używanie sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- utrudnianie dostępu przez zastawianie materiałami lub przedmiotami sprzętu pożarniczego, wyłączników prądu elektrycznego i tablic rozdzielczych energii elektrycznej,
- przechowywania w szafkach nieodpornych na działanie ognia cennej dokumentacji, walorów pieniężnych, magnetycznych nośników informacji itp.,
- eksploatacji urządzeń grzewczych w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych oraz stosowania izolatora termicznego, zabezpieczającego przed możliwością zapalenia się podłoża,
- pozostawiania po pracy urządzeń elektrycznych, jak wentylatory, kuchenki grzejniki elektryczne itp. Nie wyłączonych z gniazd sieciowych,
- używanie uszkodzonych odbiorników i instalacji elektrycznej oraz jej naprawiania bez wymaganych uprawnień i kwalifikacji,
- posługiwania się odbiornikami energii elektrycznej:
 - z otwartym elementem grzejnym,
 - bez wyłączników termicznych (dot. Urządzeń grzewczych)
- opuszczania pomieszczeń bez upewniania się, że zachodzi obawa powstania pożaru. W szczególności należy sprawdzić, czy wyłączono odbiorniki energii elektrycznej, czy pozamykane są okna itp.,
- palenia tytoniu i używania ognia otwartego w pomieszczeniach, gdzie jest to zabronione pożarniczymi znakami bezpieczeństwa,

FAZY ROZWOJU POŻARU

Czas jest jednym z głównych czynników sprzyjających rozwojowi pożaru.

- dokonywania innych czynności, które obniżyłyby stan bezpieczeństwa pożarowego lub mogły przyczynić się do powstania pożaru.

Ad. pkt. 2

Obowiązki prewencyjne pracowników:

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko, obowiązani są do przestrzegania nakazów i zakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, postanowień instrukcji wewnętrznych, poleceń Kierownictwa a w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe w zakresie zapobiegania pożarom i zwalczania pożarów, w tym także postanowienia niniejszej instrukcji oraz ściśle jej przestrzegać,
- dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy,
- niezwłocznie zawiadomić osoby odpowiedzialne za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego o wszelkich spostrzeżonych brakach, które mogą być bezpośrednio lub pośrednio przyczyną pożaru,
- brać udział w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- wszyscy pracownicy w budynkach w przypadku powstania pożaru zobowiązani są do czynnego włączenia się do akcji ratowniczej, a w szczególności:
 - a) natychmiastowego zaalarmowania współpracowników, przełożonych i straży pożarnej,
 - b) podjęcia przed przybyciem jednostek straży pożarnej akcji ratowniczo gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - c) wykonywania czynności ratowniczo - gaśniczych zgodnie z poleceniami osoby kierującej akcją ratowniczą,
 - d) pracownikom nie wolno oddalać się od miejsca zbiórki ewakuacyjnej oraz wchodzić do budynku bez zezwolenia kierującego akcją ratowniczą,
- brać udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, podporządkowując się w tym zakresie kierującemu akcją.
- znać zasady obsługi sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie w obiekcie.
- znać drogi ewakuacji oraz możliwości dróg zastępczych,
- zgłaszać stwierdzone nieprawidłowości mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo swoim przełożonym
- dokonywać obchód przed zamknięciem w celu zlokalizowania ewentualnego zaprószenia ognia lub urządzenia elektrycznego pod napięciem celem wyłączenia (np.: grzałki, czajniki elektryczne, itp.)

Ad. pkt. 3

Pracownicy powinni stanowczo przestrzegać i egzekwować zakaz używania ognia otwartego i palenia papierosów.

VII. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ./ Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719/ wprowadza się instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych.

1. Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych oraz określenia zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt. 2.
2. Za prace pożarowo-niebezpieczne należy rozumieć wszelkie prace nie przewidziane inną instrukcją lub poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:
 - a) Prace remontowo budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie i placach składowych na (w) których występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną,
 - b) Prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych

Do prac takich należy w szczególności zaliczyć:

- ❖ Wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie np.:
 - a) Spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - b) Podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
 - c) Podgrzewania lepiku, smoły itp.,
 - d) Rozniecania ognisk,
 - e) Używania materiałów pirotechnicznych,
- ❖ Wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe,
 - a) Przygotowania do stosowania gazów, pyłów, cieczy,
 - b) Stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycenia,
 - c) Suszenia materiałów palnych i substancji palnych
 - d) Usuwania pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy

3. Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy uczestnicy bezpośrednio lub pośrednio w wykonaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektów (pomieszczeń terenu) gdzie są prowadzone.
4. Postanowienia zawarte w Instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz przepisów i aktów normatywnych.

Zasady organizacji prac pożarowo-niebezpiecznych

1. Prace pożarowo-niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, obowiązujące przed, w trakcie i po zakończeniu prac.
2. Wymagania, o których mowa poniżej, ustalane są komisyjnie każdorazowo przed rozpoczęciem prac w oparciu o postanowienia niniejszej Instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
3. Zasady działania komisji.
 - ❖ skład osobowy komisji stanowią:
 - a) osoba pisemnie upoważniona przez Dyrektora obiektu lub Dyrektor
PRZEWODNICZĄCY
 - b) kierownik grupy (firmy) wykonującej prace - CZŁONEK
 - c) bezpośredni użytkownik pomieszczenia, w którym będą wykonywane prace – CZŁONEK.

Do składu osobowego mogą wejść niezbędni specjaliści.

- ❖ Prace komisji organizuje jej Przewodniczący.
- ❖ Komisja ze swoich prac sporządza protokół "zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych" wg wzoru podanego w załączeniu.
- ❖ Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w. protokole Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru podanego w załączeniu,
- ❖ Po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o:
 - a) Zakończeniu prac od wykonawcy robót,
 - b) Pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa pożarowego w rejonie wykonywanych prac od osób lub osoby wyszczególnionej w protokole. Przewodniczący dokonuje odbioru robót, po czym kwituje to odpowiednim wpisem w zezwoleniu, o którym mowa powyżej
- ❖ Do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac po ich zakończeniu, zgodnie z ustaleniami w protokole.

1. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych polega na:

- ❖ Oczyszczenia pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- ❖ Odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich materiałów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
- ❖ Zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie niebezpieczną odległość nie jest możliwe przez osłonięcie ich arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
- ❖ Sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie na skutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- ❖ Uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp.,
- ❖ Zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo-niebezpiecznymi,
- ❖ Sprawdzeniu czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo palnych,
- ❖ Przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo-niebezpiecznych m.in.:
 - a) Napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod, itp.,
 - b) Materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - c) Niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
 - d) sprzętu gaśniczego.
- ❖ Zapewnieniu drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsca prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.

2. Przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

- ❖ Na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowne tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany,
 - ❖ Zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy nie powinien być przechowywany w palnych opakowaniach,
 - ❖ Pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - ❖ Po zakończeniu prac wszystkie naczynia i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
 - ❖ Ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - ❖ Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub gazów palnych, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10 procent ich dolnej granicy wybuchowości.
3. Miejsca wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
 4. Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząsteczek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru lub sprzęt (np. spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, licząc od czasu zakończenia prac pożarowo-niebezpiecznych.
 5. Prace pożarowo -niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
 6. Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie prac i pod stałym nadzorem.

7. W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających odprysków spawalniczych.

Zakres obowiązków związanych z pracami pożarowo-niebezpiecznymi

Osoba, która pisemnie otrzymała upoważnienie od Dyrektora do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac pożarowo-niebezpiecznych powinna w szczególności

- a) Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników.
- b) Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo-niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu budowy lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwolenia na ich prowadzenie,
- c) Sprawdzić zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- d) Wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- e) Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych.

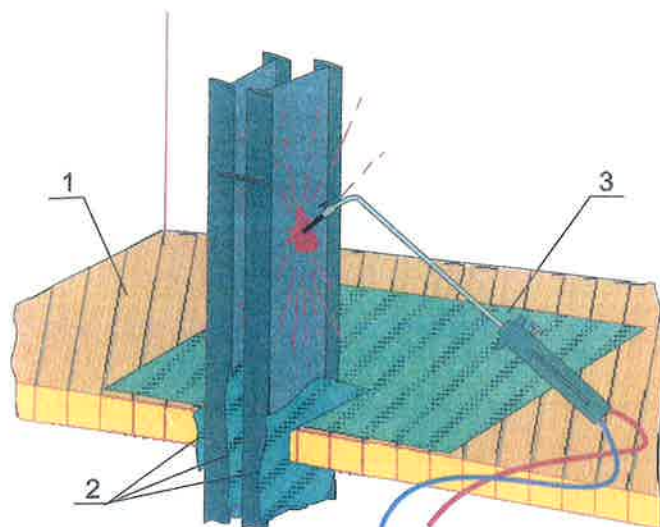
Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo-niebezpiecznych w szczególności należy:

- a) Sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia techniczne są sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- b) Ścisłe przestrzeganie zaleceń ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- c) Sprawdzenie przed przystąpieniem do prac, czy zostały wykonane wszystkie zalecenia zabezpieczenia stanowiska pracy i czy zostało ono wyposażone w odpowiednią ilość podręcznego sprzętu gaśniczego,
- d) Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia lub na wyraźne polecenie właściciela obiektu,
- e) Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla danego rodzaju prac pożarowo-niebezpiecznych,

- f) Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu.
- g) Meldowaniu bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych,
- h) Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,
- i) Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo-niebezpiecznych.

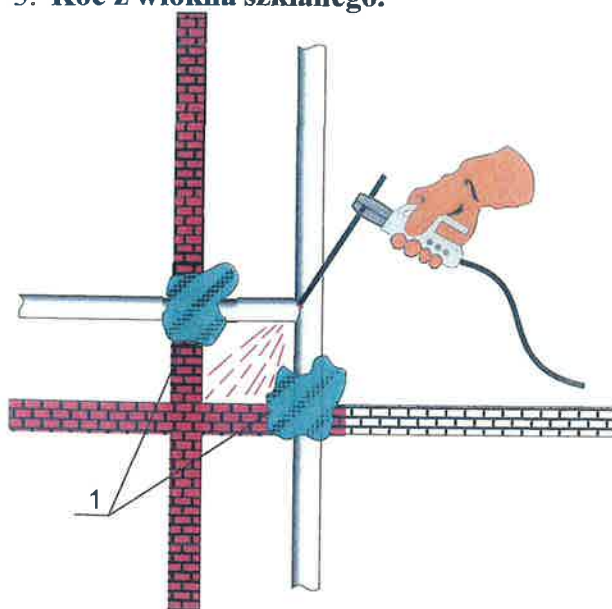
UWAGA:

Rodzaj wymaganych zabezpieczeń i sposób prowadzenia prac należy określić każdorazowo w zależności od rodzaju tych prac, natomiast wszelkich ustaleń należy dokonywać protokółarnie.

Przykłady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych:

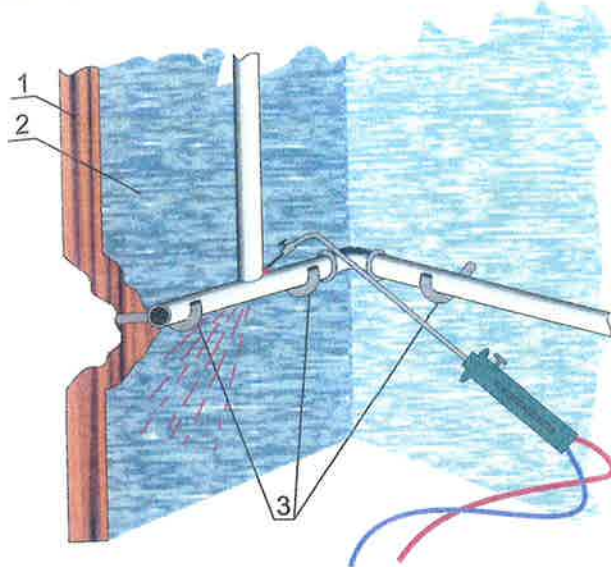
Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcji przechodzącego przez elementy drewniane:

1. Powierzchnia drewniana,
2. Szczeliwo z włókna szklanego,
3. Koc z włókna szklanego.

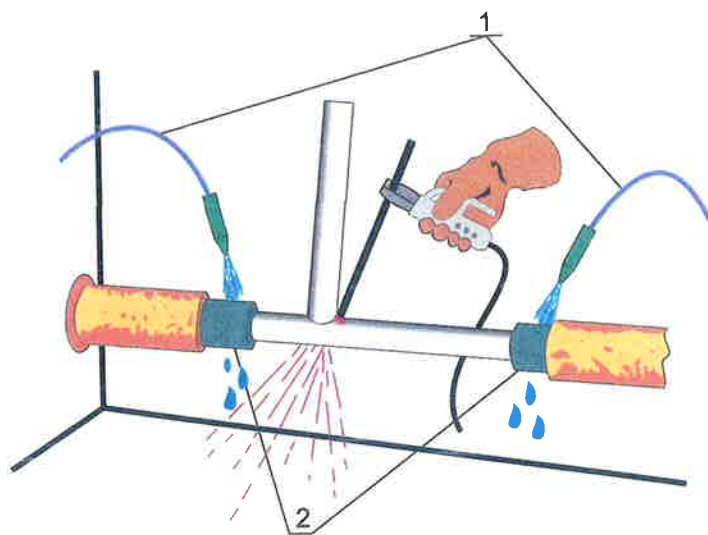
Wszystkie otwory oraz szczeliny przechodzące do sąsiednich pomieszczeń a będące w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym:

1. Materiał niepalny np. sznur z włókna szklanego.

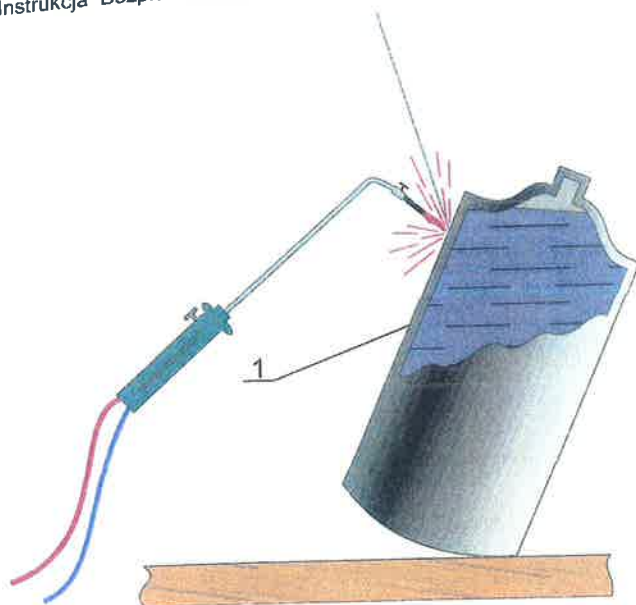
Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu należy zdemontować lub skutecznie odizolować od materiałów palnych:

1. Palna ścianka,
2. Niepalna okładzina
3. Haki podtrzymujące instalację.

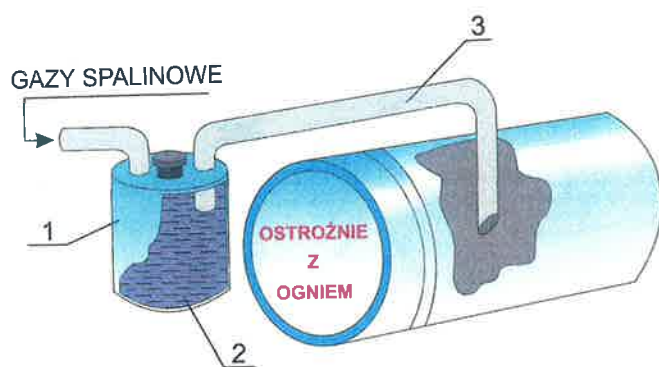

Izolowane rurociągi, na których prowadzone są prace spawalnicze należy pozbawić izolacji (na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo), a w razie potrzeby chłodzić:

1. Przewody doprowadzające wodę,
2. Zwoje okładziny z włókna szklanego.

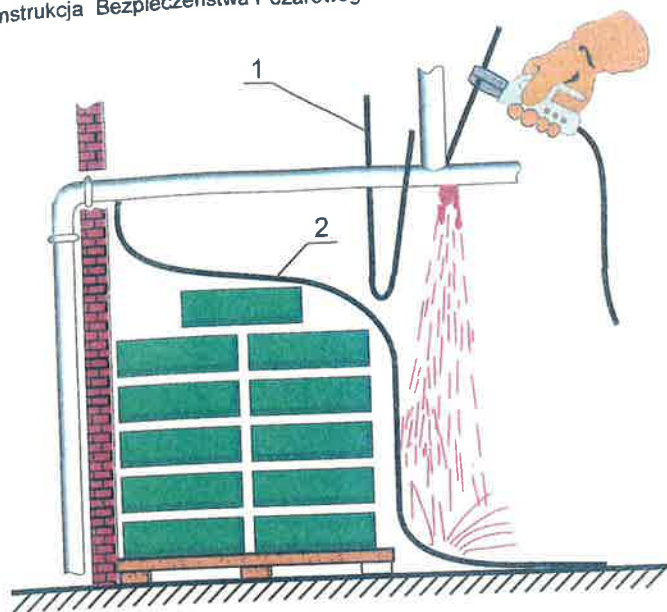

Zbiorniki mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy przed wybuchem wypełniając je wodą:
1. Wodne wypełnienie zbiornika.

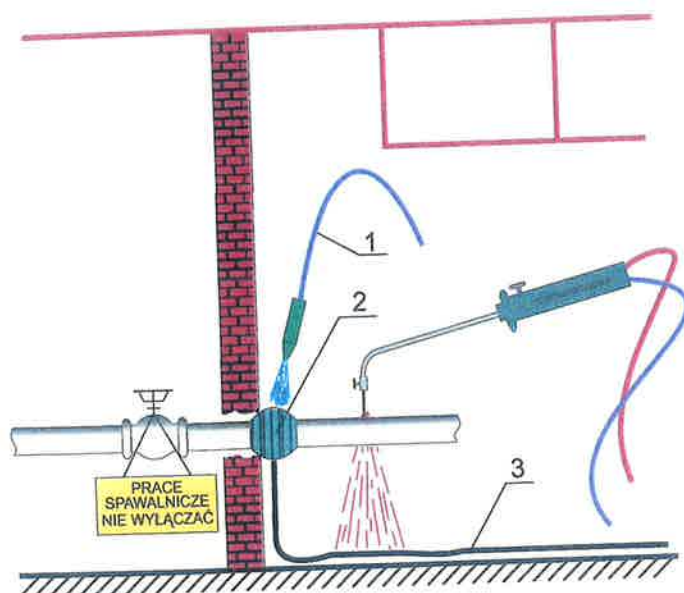
Pojemniki poddawane spawaniu, cięciu itp. mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych należy wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi podawanymi przez łapaczkę iskier:

1. Łapaczka iskier,
2. Woda,
3. Przewód doprowadzający gaz do wnętrza pojemnika.

Materiały palne, których nie można usunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych należy osłonić w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:

1. Ekran z blachy,
2. Koc z włókna szklanego.

Spawane przegrody oraz inne elementy konstrukcji przylegające do materiałów palnych należy skutecznie chłodzić:

1. Przewód doprowadzający wodę,
2. Sznur z włókna szklanego,
3. Koc z włókna szklanego.

PROTOKÓŁ NR.
ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC
NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.

1. Nazwa, określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo
2. Kategoria zagrożenia ludzi, obciążenie ogniowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu/miejscu/ wykonania prac
3. Rodzaj elementów budowlanych [zapalność] występująca w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo :
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:
6. Środki i sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru :
7. Osoba /y/ odpowiedzialna/ne/ za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pożarowo :
8. Osoba/y/ odpowiedzialna/ne/ za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo :
9. Osoba/y/ zobowiązana/ne/ do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu :

Podpisy członków komisji :

.....
.....
.....
.....

VIII. SPOSÓB ROZMIESZCZANIA SPRZĘTU GAŚNICZEGO, ZNAKÓW BEZPIECZEŃSTWA ORAZ EWAKUACJI

W celu potwierdzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie SPALANIA. Pozwala to wszechstronnie ocenić elementy, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru. Proces palenia może zaistnieć tylko wówczas, kiedy występują równocześnie trzy podstawowe czynniki: materiał palny, tlen oraz źródło ciepła.

W powietrzu znajduje się 21 procent tlenu, co sprawia, że źródło ciepła o dostatecznej energii i temperaturze wyższej od temperatury zapalenia materiału palnego może zapoczątkować proces palenia się. W sytuacji kiedy jest to zjawisko niekontrolowane w miejscu do tego nie przeznaczonym, mamy do czynienia z pożarem. Podczas pożaru następuje wydzielanie ciepła, światła i produktów spalania. Aby powstał pożar, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, tlenu (utleniacza) i źródła zapalenia. Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu co można osiągnąć przez:

- 1) usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach (np. impregnacja ognioochronna).
- 2) eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego).
- 3) odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Rozwój procesu spalania od miejsca zapłonu na dalszą powierzchnię (objętość) materiału palnego, a także na inne materiały znajdujące się w sąsiedztwie źródła zapłonu, ma zasadnicze znaczenie przy wyborze metody zapobiegania pożarom i wybuchom, zwalczania ich oraz ograniczania strat i zniszczeń. Wielkością charakterystyczną rozwoju procesu spalania jest szybkość spalania, która decyduje o charakterze i przebiegu zjawisk towarzyszących pożarowi.

W przypadku większości typowych pożarów szybkość spalania jest mała, w związku z tym bardzo istotną sprawą jest szybkie podjęcie akcji gaśniczej

PRZYKŁADOWE ZASTOSOWANIE SYMBOLI GRAFICZNYCH

KOC GAŚNICZY

W razie pożaru należy:

- * ująć koc za uchwyty i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę
- * podbiec z kocem do ognia, od strony wiatru
- * rozwinąć koc przez strzepnięcie
- * narzucić koc na palący się przedmiot
- * otulić obrzeża koca dookoła palącego się przedmiotu, odcinając w ten sposób dostęp powietrza
- * pozostawić koc aż do zupełnego wygaśnięcia ognia

Zachować ostrożność, gdyż istnieje niebezpieczeństwo poparzenia przez ognie żrące, które wydostają się spod obrzeży koca.

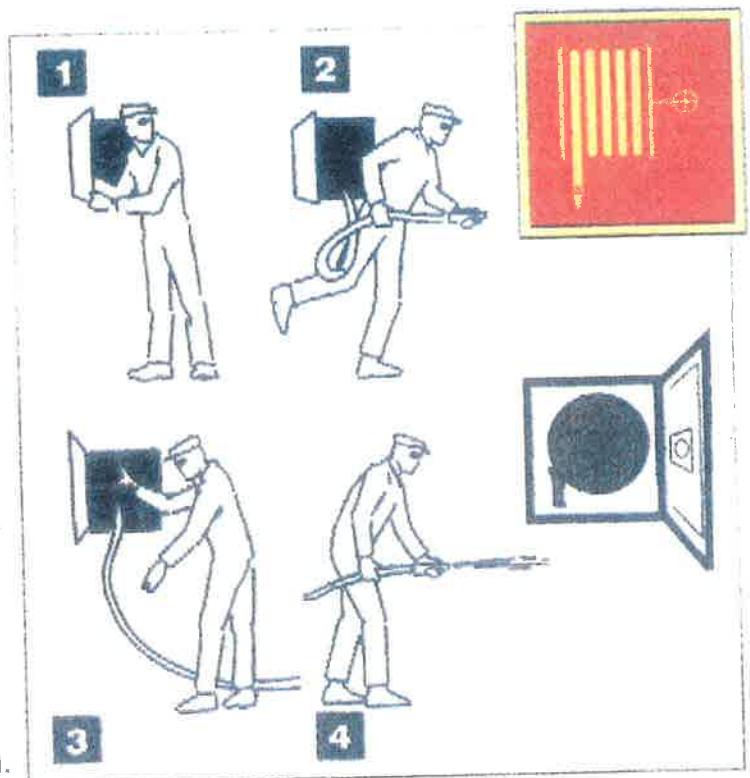
HYDRANT

W razie pożaru należy:

- * otworzyć drzwiczki, zrywając plombę
- * chwycić prądownicę i podbiec z nią do ognia, rozwijając wąż
- * wyrównać skrety i załamania węża
- * otworzyć zawór przez obrócenie kółka w lewo
- * strumień wody skierować w ogień

W razie potrzeby przedłużyć wąż, włączając zapasowy odcinek, pomiędzy zawór i odcinek pierwszy. Przedłużając wąż należy zamknąć dopływ wody.

Hydrantu nie wolno używać do gaszenia instalacji elektrycznych pod napięciem grozi to porażeniem.

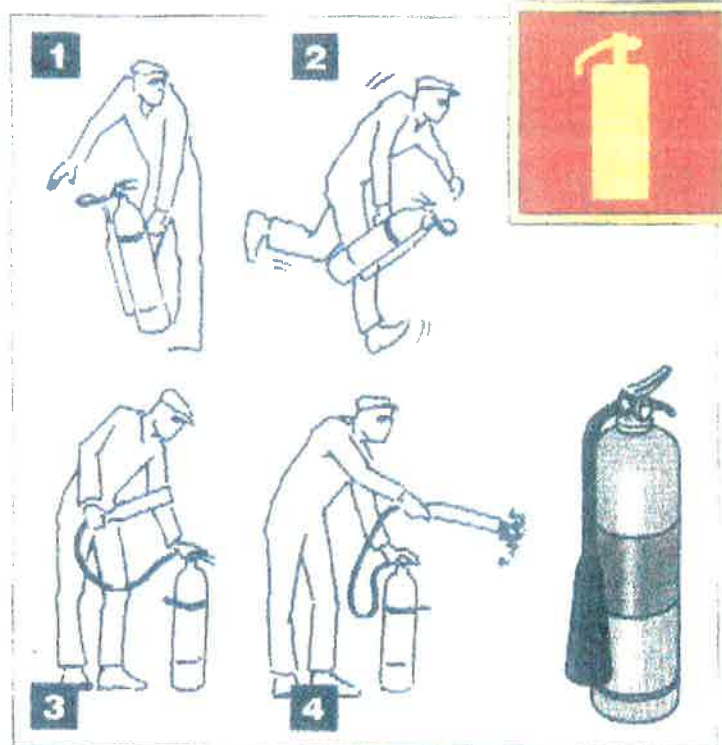
PRZYKŁADOWE ZASTOSOWANIE SYMBOLI GRAFICZNYCH

GAŚNICA ŚNIEGOWA

W razie pożaru należy:

- * przenieść gaśnicę i podbiec z nią do ognia
- * przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię uwalniając CO₂
- * dyszę gaśnicy skierować w ogień

Gaśnica może być stosowana do gaszenia urządzeń pod napięciem. Gaśnica podczas użycia oziębia się. Trzymać dyszę tylko za uchwyt.

GAŚNICA PROSZKOWA

W razie pożaru należy:

- * zdjąć z wieszaka i podbiec z nią do ognia
- * przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczki i nacisnąć dźwignię uwalniając proszek
- * strumień proszku skierować w ogień naciskając prądownicę

Manometr wskazuje utrzymywanie się stałego ciśnienia w gaśnicy.

bezpośredniej. Do działań tych niezbędny jest podręczny sprzęt gaśniczy oraz umiejętność jego poprawnego i skutecznego użycia.

Podstawowy sprzęt gaśniczy to: gaśnice i agregaty gaśnicze, hydronetki wodne, koce gaśnicze, zestawy gaśnicze.

GAŚNICE

1. Gaśnice przeznaczone są do gaszenia pożarów w zarodku w pierwszej fazie jego powstania, a ich funkcja polega na ingerencji w wybrane czynniki powstania pożaru np.: chłodzenie materiału palnego, odcięcie dopływu utleniacza, reakcji inhibicji,
2. Wyróżniamy gaśnice płynowe, pianowe, proszkowe, śniegowe, małe agregaty gaśnicze (do 25 kg środka gaśniczego), hydronetki oraz koce gaśnicze,
3. Przy rozmieszczaniu gaśnic należy przestrzegać następujących zasad;
 - a/ sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych w każdej sytuacji.- przy wejściach i klatkach schodowych, przy wyjściach na zewnątrz oraz przy urządzeniach stwarzających duże zagrożenie pożarowe,
 - b/ miejsca wyznaczone na lokalizację sprzętu należy oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01
 - c/ do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości minimalnej 1 m,
 - d/ sprzęt należy umieścić w miejscu nie narażonym na wpływ źródeł ciepłych, chemicznie agresywnych oraz poza strefą możliwości uszkodzeń mechanicznych,.
 - e/ odległość dojścia do sprzętu w każdym miejscu nie może być większa niż 30 m.
4. Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego stosuje się następujące zasady.
 - A. do gaszenia pożarów grupy „A” w których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewno, papier, tkaniny stosuje się gaśnice płynowe, pianowe, proszkowe ABC, woda
 - B. do gaszenia pożarów grupy „B” tj. cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyny, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe*, śniegowe, proszkowe, halonowe*
 - C. do gaszenia pożarów grupy „C” tj. gazów palnych np. propan, butan, acetylen, gaz ziemny stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe, halonowe*,
 - D. do gaszenia pożarów grupy „D” tj.: metali lekkich np. magnezu, sody, potasu, litu stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone, w Polsce brak.

W budynku sali widowiskowej jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku zakwalifikowanego jako ZL I i III kategorii zagrożenia ludzi.

Sposób użycia urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinien być tematem szkolenia pracowników i znajduje się na naklejonych na sprzęcie instrukcjach. Znajomość użycia sprzętu gaśniczego jest jednym z podstawowych obowiązków każdego pracownika zatrudnionego w zakładzie pracy. Uczenie się tej czynności w czasie zainicjowania pożaru jest czynnością dalece spóźnioną.

IX. SPRZĘT GAŚNICZY

1. Wstęp

Do sprzętu gaśniczego zalicza się;

1/Gaśnice

2/Agregaty gaśnicze,

3/Hydronetki,

4/Koce gaśnicze.

Zakres stosowania gaśnic i agregatów jest różny . Wiąże się to z ilością środka gaśniczego. Gaśnice charakteryzujące się niewielką jego ilością znajdują powszechne zastosowanie w gaszeniu małych ognisk pożaru. Stąd wykorzystuje się je praktycznie wszędzie począwszy od samochodów osobowych, poprzez ciężarowe, budynki użyteczności publicznej, garaże , stacje paliw itd.

Nie bez znaczenia jest fakt, że większość gaśnic można zastosować do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem

UWAGA: Gaśnicami napełnionymi np. proszkiem gaśniczym można gasić urządzenia pod napięciem przestrzegając odległości gaszenia ;

-napięcie do 1 kV min 1m,

-napięcie 1 kV - 30 kV min 2m.

Gaśnice są to przenośne urządzenia o stosunkowo małej masie własnej do około 20 kg, których użycie następuje w wyniku ręcznego lub automatycznego wyzwolenia energii wyrzucającej środek gaśniczy z pojemnika

Typy gaśnic w zależności od środka gaśniczego zawartego w pojemniku;

-gaśnice pianowe

-gaśnice proszkowe

-gaśnice śniegowe

- gaśnice płynowe

czas działania gaśnicy jest to czas, w którym przy całkowicie otwartych zaworach środek gaśniczy wypływa z gaśnicy w sposób ciągły z właściwą skutecznością

wielkość napełnienia kg lub md	czas działania min sek.
do 3	6
3 - 6	9
6 - 10	12
powyżej 10	15

Agregaty gaśnicze są to gaśnice o większej masie własnej powyżej 20 kg, wyposażone w podwozie transportowe dla ułatwienia jego przemieszczania do miejsca użycia.

Środkami gaśniczymi stosowanymi w gaśnicach i agregatach są:

- a/ piana mechaniczna otrzymywana przez mechaniczne zmieszanie wodnego roztworu środka pianotwórczego z powietrzem.
- b/ piana chemiczna uzyskiwana za pomocą reakcji pomiędzy wodnymi roztworami odczynników zasadowych i kwasowych której towarzyszy wytworzenie ciśnienia wyrzucającego pianę.
- c/ dwutlenek węgla CO_2 sprężony w pojemniku w stanie ciekłym.
- d/ proszki gaśnicze oparte głównie na związkach węglanowych oraz sodowo-potasowych.

UWAGA

Sprzętu przeciwpożarowego nie wolno wykorzystywać do innych celów niż gaszenie pożarów pod groźbą kary.

GAŚNICA PROSZKOWA

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym przerywającym proces spalania, będący reakcją chemiczną. Nadto działanie proszków polega na wydatnym eliminowaniu dostępu powietrza nad płonąca powierzchnię, a wyrzucana pod dużym ciśnieniem chmura proszku powoduje

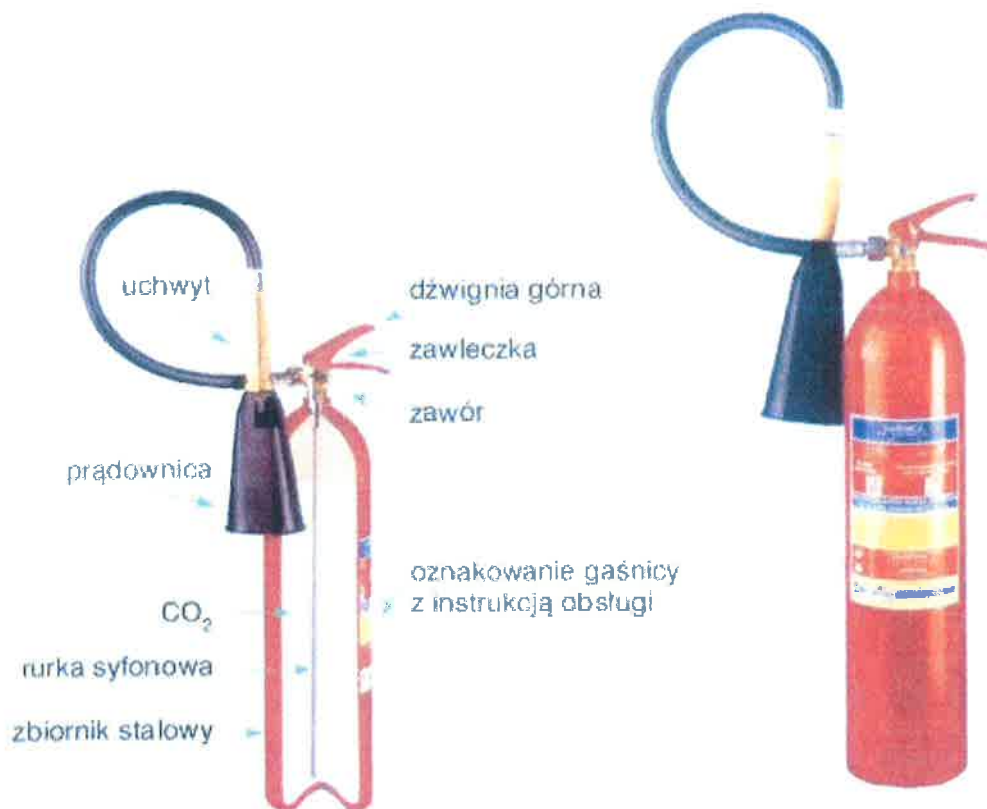
zdmuchnięcie płomienia. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy zastosowaniu innych środków mogą ulec zniszczeniu. Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych. Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic i agregatów proszkowych, mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia środka gaśniczego na odległość od 5 do 8 m dla gaśnic i 12 m dla agregatu. Mogą być eksploatowane w temperaturach od -25°C do $+30^{\circ}\text{C}$.

Sposób użycia gaśnicy: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej.

GAŚNICE ŚNIEGOWE

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia pożarów w zarodku cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, butan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla CO_2 polega na zmniejszeniu stężenia tlenu w otoczeniu środowiska pożaru. Ze względu na proces przechodzenia dwutlenku węgla z fazy stałej w gazową powstaje efekt lokalnego oziębienia środowiska oraz elementów gaśnic. Nie zaleca się stosowania gaśnic na wolnym powietrzu i wietrze ze względu na zwiewanie środka gaśniczego z rejonu pożaru przez wiatr i prądy konwekcyjne. Nie stosować w pomieszczeniach gdzie mogą przebywać ludzie. Obecnie na rynku znajdują się gaśnice śniegowe o ładunku 2 kg, 5 kg, 6 kg CO_2 . Gaśnica 2 kg ma zasięg rzutu punktowy, natomiast pozostałe wyposażone są w jednometrowej długości wąż wyrzutowy, co pozwala na działanie z pewnej odległości od źródła pożaru.

Agregaty śniegowe produkowane są na bazie 1 lub 2 butli z CO_2 o pojemności odpowiednio 30 i 60 kg przy czym z agregatu dwubutlowego można podawać CO_2 równocześnie z obu butli lub tylko z jednej. Gaśnice i agregaty śniegowe są zdolne do pracy w temperaturach od -25°C do $+30^{\circ}\text{C}$.

Sposób użycia gaśnicy:

- uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez naciśnięcie zaworu butli po zerwaniu plomby
- strumień skierować w rejon pożaru
- w czasie działania należy trzymać gaśnicę i dyszę tylko za uchwyty
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia palących się osób
- należy chronić gaśnice przed działaniem temperatury powyżej 30°C

X. EWAKUACJA OSÓB I MIENIA

W sytuacji wystąpienia zagrożenia, które powoduje konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu decyzje o jej podjęciu wydaje Dyrektor lub osoba zastępująca go. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także określić drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.

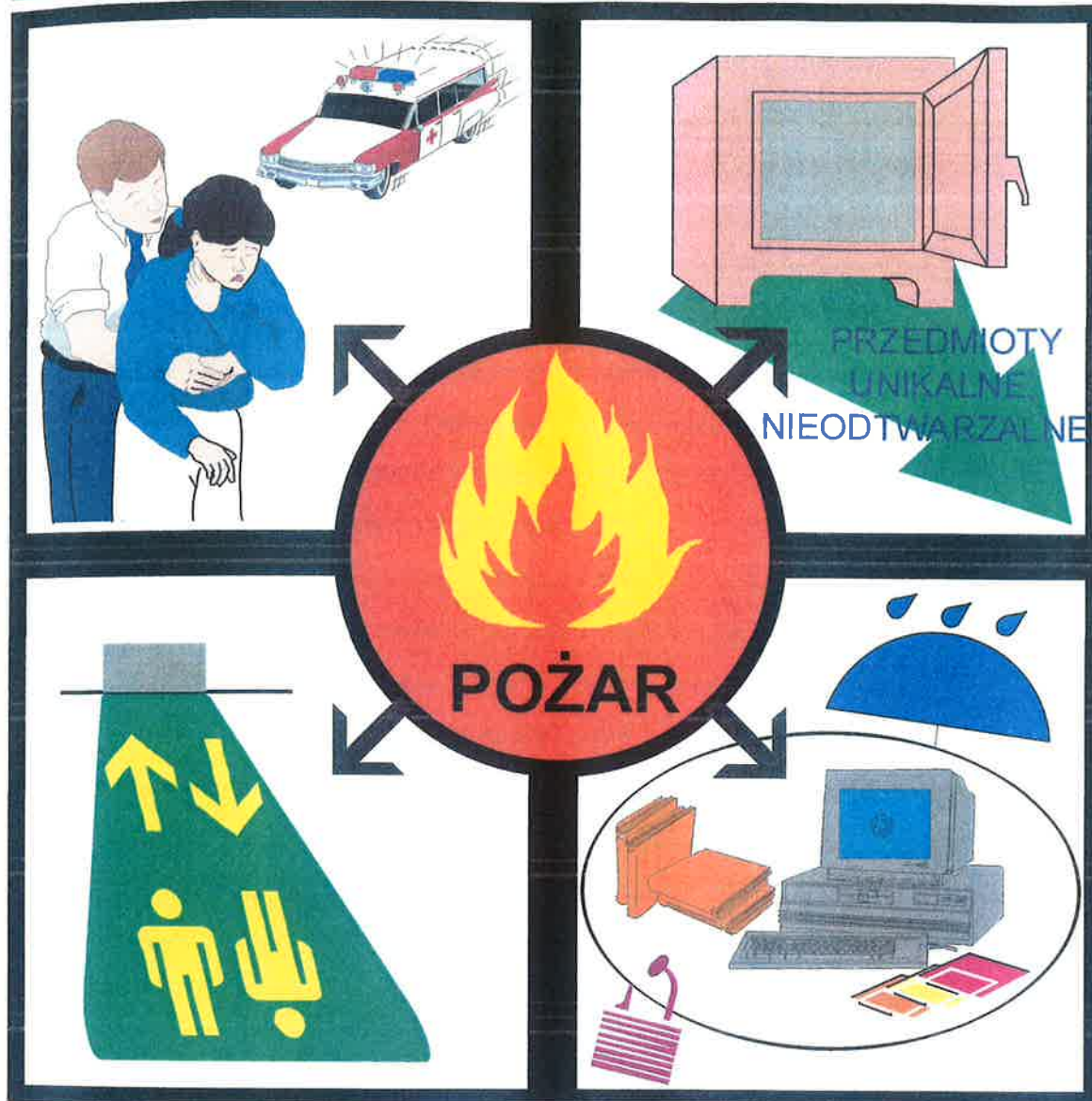
W sytuacji gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji osób należy podjąć działania:

1. Natychmiast powiadomić wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach o powstaniu pożaru lub innego zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji.
2. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych grup ludzi. Ponadto kierujący akcją ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaje ewakuacji.
3. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać podjęte przez pożar lub zadymienie. Pojedyncze osoby lub strumień ruchu ludzi należy kierować najkrótszą drogą do najbliższej klatki schodowej, lub wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku znakami ewakuacyjnymi.
4. W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. Telefonicznie bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od drogi wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej.
5. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie w dolnych partiach pomieszczeń, natomiast drogi oddechowe

należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

6. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadająca się do demontażu i ewakuacji mienia. W pracy tej należy wykorzystać sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz.
7. Po zakończeniu ewakuacji osób, należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy pracownicy opuścili poszczególne pomieszczenia w budynku. Przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy fakt ten natychmiast zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji w celu ponownego sprawdzenia pomieszczeń.
8. W przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem Właściciel obiektu lub osoba go zastępująca, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej.
9. Obowiązkiem osób przebywających w „:Mateczniku Mazowsze” na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego jest:
 - przerwać natychmiast wykonywane zajęcia,
 - opuścić pomieszczenia, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub zgodnie z kierunkiem oznaczonym tablicami informacyjnymi do miejsca zbiórki ewakuacyjnej.
 - w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie ulegać panice,
 - poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób,

E W A K U A C J A

Prowadząc ewakuację należy przede wszystkim ratować życie ludzi, ewakuować przedmioty najbardziej wartościowe i unikalne, dokumenty, plany, prototypy, cenne materiały. Zachować porządek i nie przeszkadzać innym. Zabezpieczyć ewakuowane przedmioty przed zniszczeniem i kradzieżą.

PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE EWAKUACJI (PSE)

PODSTAWY PRAWNE I CEL PSE

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ./Dz. Ust. 109 poz. 719/ obowiązek przeprowadzania praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji spoczywa na właścicielu lub zarządcy obiektu, który zawiera strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami. Sprawdzenie takie powinno odbywać się co najmniej raz na dwa lata.

Budynek zawiera strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, w związku z powyższym kierownictwo obiektu zobligowane jest do przeprowadzenia okresowo praktycznego sprawdzenia ewakuacji.

PSE sprowadza się do dwóch zagadnień:

- sprawdzenia organizacji ewakuacji, gdzie celem jest:
 - sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,
 - doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,
 - zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,
 - zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące,
 - weryfikacja opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru,
- sprawdzenia warunków ewakuacji tj.:
 - ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
 - długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
 - stanu technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego i stopnia ich integracji, w szczególności mających wpływ na ewakuację – zabezpieczenia przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych,
 - oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego;

ZAKRES PSE

Główny nacisk należy położyć na ewakuację osób – zgodnie z założeniem, że życie ludzkie jest najcenniejsze. PSE można rozszerzyć o ewakuację mienia, jednak tylko w uzasadnionych przypadkach, tj. zabezpieczenie cennych informacji, dokumentów i sprzętu (np. serwera).

PRZYGOTOWANIE PSE

Proces przygotowania PSE jest dosyć złożony. Pierwszy etap powinien obejmować opracowanie założeń, w których wyznaczyć należy:

- cel przeprowadzania PSE,
- potrzeby ludzkie i sprzętowe potrzebne do dokumentowania PSE,
- zadania dla osób wyznaczonych,
- przebieg PSE z podziałem na etapy.

Cele przeprowadzania PSE wyszczególniono powyżej. Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia osób funkcyjnych, których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu PSE, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiaru czasu czy rejestracji PSE – kamery, zliczenia osób ewakuowanych. Powinien być również wyznaczony koordynator ćwiczeń.

Najprostsze jest przeprowadzenie PSE w celu pomiaru czasu potrzebnego na opuszczenie budynku przez znajdujących się w nim ludzi (wystarczy jedna osoba i stoper). Bardziej zaawansowanym procesem jest przygotowanie PSE, w którym sprawdza się zachowanie ludzi w poszczególnych fazach ewakuacji.

Dodatkowymi elementami, które powinny zawierać założenia są planowane do użycia środki pozoracji (np. zadymienia), zamiar wprowadzenia utrudnień w obiekcie (np. zablokowanie drzwi ewakuacyjnych lub wyłączenie oświetlenia korytarzy).

W drugim etapie przygotowań powinno nastąpić uzgodnienie terminu przeprowadzenia PSE z dyрекcją, w celu wzięcia udziału w sprawdzeniu ewakuacji – termin wpisujemy do założeń.

Ostatnim etapem przygotowania PSE jest powiadomienie właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, tj. na co najmniej 7 dni wcześniej. Komendant ma prawo podjąć decyzję o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub wręcz przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń z

wykorzystaniem sił i środków będących w dyspozycji terenowych jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP.

PRZEBIEG PSE (ETAPY)

Etap I – rozmieszczenie osób wyznaczonych, przygotowanie środków pozoracji.

Etap II – ogłoszenie alarmu (poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy, system sygnalizacji pożarowej, sieć komputerową, donośnym głosem).

Etap III – pomiar czasu trwania poszczególnych faz.

Etap IV – sprawdzenie pomieszczeń w celu ustalenia liczby osób, które nie podjęły ewakuacji oraz przyczyny takiego zachowania.

FAZY EWAKUACJI

Ewakuację można podzielić na cztery fazy:

- Faza I – od powstania pożaru do jego zauważenia,
- Faza II – od zauważenia pożaru do ogłoszenia alarmu (ewakuacji)
- Faza III – od ogłoszenia alarmu do rozpoczęcia ewakuacji,
- Faza IV – czas potrzebny na opuszczenie obiektu (od rozpoczęcia do zakończenia ewakuacji).

PODSUMOWANIE PSE – ANALIZA I WNIOSKI

Przy opracowaniu analizy i wniosków należy kierować się generalną zasadą, iż analiza powinna uwzględniać postawione PSE cele; wnioski natomiast powinny wyznaczać elementy wymagające poprawy – zarówno z zakresu warunków, jak i organizacji ewakuacji.

przykładowe wnioski:

- czy szerokość wyjść ewakuacyjnych z budynku są wystarczające czy pomimo zgodności z przepisami nie nastąpiły spiętrzenia przy drzwiach,
- czy oznakowanie ewakuacyjne posiada ciągłość i nie powoduje dezorientacji wśród ewakuowanych,
- czy strumienie ewakuowanych ludzi rozchodzą się równomiernie i czy nie trzeba skierować części ewakuowanych do innych wyjść ewakuacyjnych.
- czy system powiadamiania o alarmie i konieczności ewakuacji (przy wykorzystaniu systemów dźwiękowych, sieci komputerowej) jest skuteczny,
- czy pracownicy nie zbagatelizowali alarmu – reakcja na alarm była prawidłowa (i natychmiastowa) – ewakuacja została podjęta,

- czy osoby najbardziej zagrożone najszybciej zareagowały na otrzymany alarm oraz czy powiadomiły inne osoby – na ten obowiązek należy położyć szczególny nacisk podczas szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- czy nie należy przeprowadzić szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej – uwzględnić sposoby postępowania na wypadek pożaru, w tym przeprowadzić praktyczny trening informowania donośnym głosem o zagrożeniu,
- czy nie istnieje konieczność zmiany sposobów postępowania na wypadek pożaru,
- czy należy przeprowadzić ponowne PSE po przeprowadzeniu szkoleń przeciwpożarowych.

XI. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU ORAZ MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

ALARMOWANIE

1. W przypadku powstania pożaru oraz miejscowego zagrożenia każdy pracownik zobowiązany jest niezwłocznie zaalarmować przy użyciu wszelkich dostępnych środków:

- personel wraz z osobami przebywającymi w pomieszczeniu objętym lub zagrożonym pożarem,
- Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
- Policję,
- Dyрекcję .

Przy telefonicznym alarmowaniu Państwowej Straży Pożarnej należy podać następujące informacje:

- co jest objęte pożarem,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,
- dokładne dane zgłaszającego (nr. telefonu, nazwisko i imię).

Alarmując Straż Pożarną należy mówić spokojnie i wyraźnie oraz dokładnie odpowiadać na pytania zadane przez funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej przyjmującego zawiadomienie o zdarzeniu.

UWAGA !!!

Rozmowę można zakończyć po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnego operacyjnego Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego PSP.

Alarmowanie personelu:

Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy powiadomić o powstaniu pożaru (lub innym miejscowym zagrożeniu) Dyrektora ,

INSTRUKCJA ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

1

ZAALARMOWAĆ STRAŻ POŻARNA

Zameldować
gdzie się pali
jakie jest zagrożenie lub
uruchomić przycisk sygnalizacji pożaru

tel. 998

2

OGŁOSIĆ ALARM

Włączyć ustalony sygnał
ogłosić komunikat

3

W RAZIE KONIECZNOŚCI ZAALARMOWAĆ

Osobę funkcyjną
Pogotowie ratunkowe
Policję
Pogotowie gazowe
Pogotowie elektryczne

4

ZAMKNAĆ

Okna i drzwi
usunąć z zasięgu ognia materiały palne
płyty łatwopalne, pojemniki z gazem

5

GASIĆ POŻAR

Używać gaśnicy lub hydrantu
nie gasić wodą instalacji
i urządzeń elektrycznych

6

OPUŚCIĆ POMIESZCZENIA

Bez paniki ustalonymi
drogami ewakuacyjnymi
nie korzystać z wind

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWSTANIA POŻARU

1. W razie powstania pożaru osoba, która go pierwsza zauważy zobowiązana jest do natychmiastowego zaalarmowania wszelkimi dostępnymi środkami – głosem, urządzeniem alarmowym, przez telefon itp. Inne osoby, Państwową Straż Pożarną.

Czynności te (zaalarmowanie straży i kierownictwa) można zlecić innej osobie samemu zaś przystąpić niezwłocznie do gaszenia pożaru przy użyciu wszelkich dostępnych środków takich jak: gaśnice, wewnętrzna instalacja hydrantowa.

2. Kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą do czasu przybycia jednostek straży pożarnej należy do obowiązków i zadań Dyrektora, a w razie jego nieobecności do obowiązków osoby przez niego wyznaczonej.

W przypadku otrzymania meldunku o pożarze lub usłyszeniu alarmu, osoba mająca kierować akcją ewakuacyjną powinna podjąć następujące działania:

- Upewnić się czy zaalarmowano Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Pruszkowie (tel. 998) zgodnie ze wskazaniem „Instrukcji postępowania na wypadek pożaru”, w razie stwierdzenia nieprawidłowości sprawdzić natychmiast (lub polecić sprawdzenie) alarmowania Państwowej Straży Pożarnej,
 - udać się niezwłocznie na miejsce powstania pożaru, ocenić zaistniałą sytuację a w szczególności stan zagrożenia życia, zdrowia osób przebywających w budynku, stan dróg ewakuacyjnych (czy są wolne tzn. czy można nimi prowadzić ewakuację),
 - do czasu przybycia jednostki straży pożarnej zorganizować i prowadzić akcję ratowniczo-gaśniczą oraz podjąć decyzję o ewakuacji,
 - spowodować usunięcie z pomieszczeń i korytarzy bezpośrednio zagrożonych palnych materiałów i przedmiotów,
 - wydać odpowiednie polecenia dotyczące akcji ewakuacyjnej tj. wyznaczyć, w którym kierunku należy wyprowadzić osoby ewakuowane, określić kolejność ewakuacji.
3. Jeżeli na miejscu zdarzenia nie ma osoby upoważnionej do objęcia kierownictwa akcji np. przełożonego lub jeżeli taka osoba nie przejawia

dostatecznej energii i inicjatywy – kierownictwo powinna objąć najbardziej energiczna i opanowana osoba, która zajmie się zorganizowaniem akcji i rozdzieleniem zadań takich jak:

- zaalarmowanie Straży Pożarnej,
- zaalarmowanie kierownictwa,
- zamykaniem okien i drzwi w pomieszczeniach objętych pożarem,
- dostarczenie podręcznego sprzętu gaśniczego,
- wyłączenie energii elektrycznej w pomieszczeniach zagrożonych pożarem,
- zorganizowanie ewakuacji ludzi i mienia.

4. Pozostały personel „Matecznika Mazowsze” bez względu na rodzaj wykonywanej pracy ma obowiązek brania czynnego udziału w akcji i wykonywanie poleceń kierującego akcją.

W związku z tym personel z chwilą ogłoszenia alarmu udaje się do miejsca prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, za wyjątkiem tych osób, które w czasie ogłoszenia alarmu otrzymały inne polecenia od kierującego akcją.

5. Po zaalarmowaniu straży pożarnej należy wyznaczyć osobę, która po przybyciu jednostki straży pożarnej powinna:

- otworzyć bramę wjazdową,
- wskazać przybyłym strażakom najkrótszą drogę do miejsca pożaru oraz rozmieszczenie hydrantów przeciwpożarowych lub innych ujęć wodnych,
- wskazać dowódcy przybyłej jednostki miejsca i pomieszczenia szczególnie zagrożone,
- poinformować dowódcę przybyłej jednostki o stanie, ilości osób przebywających w zagrożonym budynku (pomieszczeniu) oraz w miarę możliwości określić miejsca ich przebywania,
- wskazać miejsce zainstalowania głównego wyłącznika energii elektrycznej, gazu itp.
- wskazać miejsce gdzie znajduje się wartościowy sprzęt i dokumenty, które należy ewakuować.

6. Po przybyciu jednostki straży pożarnej osoba dotychczas kierująca działaniami ratowniczymi ma obowiązek poinformować dowódcę przybyłej jednostki o:

- dotychczasowym przebiegu akcji i podjętych działaniach,

- podporządkować się dowódcy akcji,
- przekazać pozostałym pracownikom fakt przekazania kierownictwa akcji dowódcy PSP.

10. Przybycie jednostki PSP nie zwalnia pracowników od dalszych działań w likwidacji zagrożenia oraz ewakuacji ludzi i mienia, które to czynności należy wykonać ściśle według poleceń dowódcy akcji.

Jeżeli dowódca akcji uzna udział pracowników w akcji za zbędny, należy usunąć się w takie miejsce aby nie przeszkadzać w działaniach.

11. Podczas akcji ratowniczo-gaśniczej wszyscy pracownicy zobowiązani są do zachowania całkowitego spokoju oraz do niedopuszczania do paniki.

12. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać że:

- W pierwszej kolejności ratuje się życie ludzkie,
- Należy wyłączyć dopływ energii elektrycznej do pomieszczeń objętych pożarem,
- Odciąć dopływ gazu do odbiorników lub w razie potrzeby usunąć butle z zagrożonych pomieszczeń,
- Usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, cenne urządzenia, maszyny, dokumenty itp.
- Nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien pomieszczeń, w których powstał pożar ponieważ dopływ powietrza może spowodować dalszy rozwój pożaru,
- Szybkie i prawidłowe uruchomienie sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

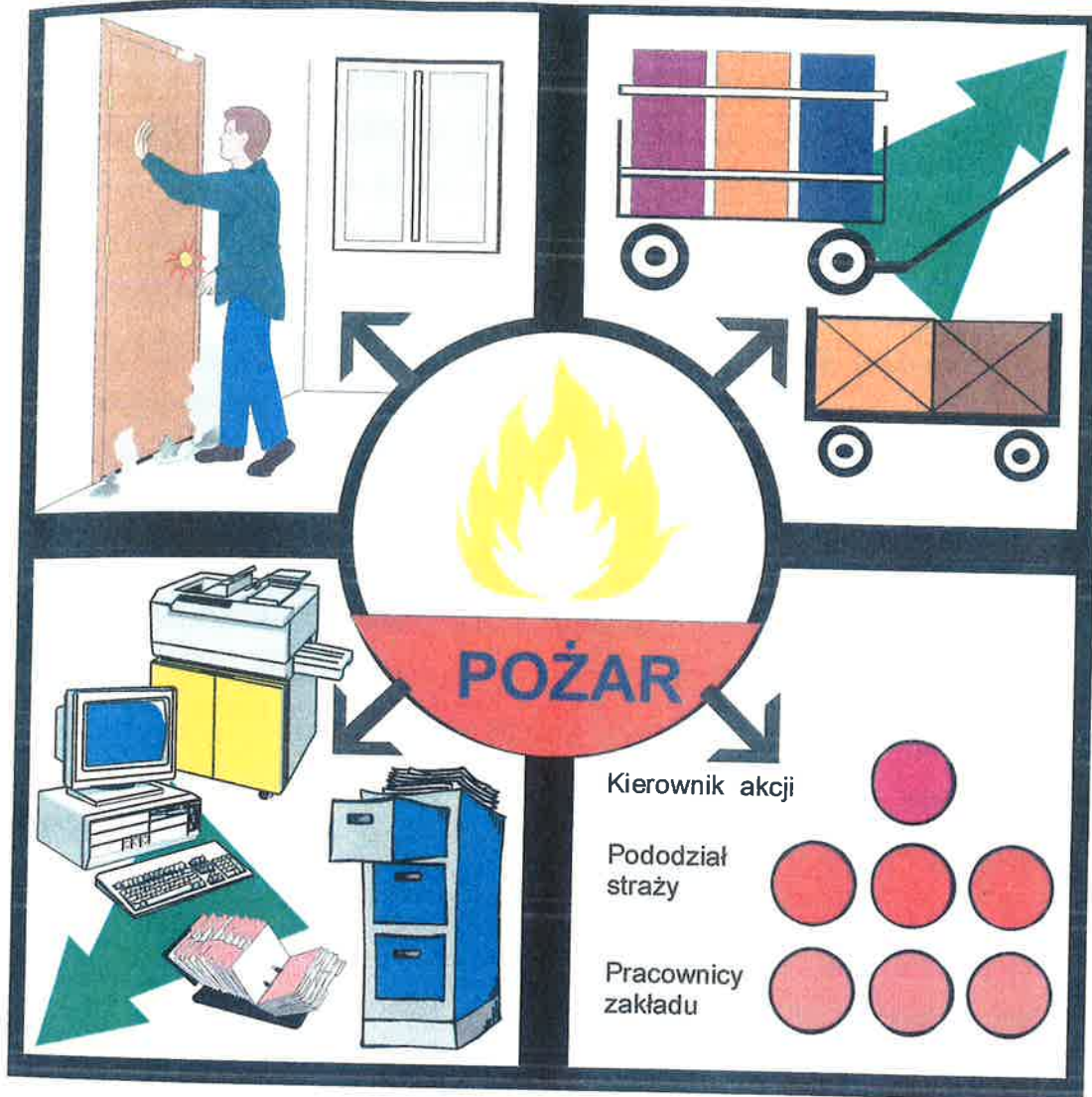
XII. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.
3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem).
 - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne maszyny i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.

Schemat akcji ratowniczej

	Pożar	
	Ocena sytuacji	
Alarmowanie	Ewakuacja	Gaszenie
1. Osób będących w bezpośrednim zagrożeniu	1. Ludzi	
2. PSP	2. Mienia	
3. Kierownictwo i inne Służby mniejsze		
Zabezpieczenie pogorzeliska.		
1. Właściciel lub osoba zastępująca go, jest odpowiedzialna za:		
a) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego,		
b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.		

W PRZYPADKU POŻARU

W czasie prowadzenia akcji gaśniczej należy pozamykać drzwi, okna i inne otwory w celu utrudnienia dostępu powietrza, w miarę możliwości usunąć z otoczenia ogniska pożaru materiały palne, ewakuować cenne przedmioty i dokumenty, po przybyciu straży pożarnej podporządkować się jej poleceniom.

XIII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ I ZADANIA PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Na podstawie Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu jest zobowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby ten warunek był realizowany niezbędnym jest wyznaczenie dla wszystkich osób, związanych z obowiązkami pracowniczymi -zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego. Stosownie do podziału kompetencji na stanowiskach pracy określa się zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego, w dwóch podstawowych kategoriach pracowniczych:

- dla wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko,
- dla kierowników komórek organizacyjnych.

Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru świadczonej pracy zawiera także obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) obiektu na zajmowanym stanowisku pracy.

Zatem niżej wymieniony zakres odpowiedzialności za sprawy ochrony ppoż. dla pracowników i kierowników komórek organizacyjnych należy traktować jako zakres ramowy, służący generalnie do celów szkolenia przeciwpożarowego.

Szczególną odpowiedzialność za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponosi Dyrektor, który zgodnie z zapisami ustawy o ochronie ppoż. oraz rozp. MSW w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nich przebywających. Wykonując swoje obowiązki przez podległych sobie pracowników, Dyrektor ma prawo cedować część odpowiedzialności oraz związane z tym obowiązki służbowe na pracowników niższego szczebla. Zakres kompetencji w tym przypadku powinien być jednoznacznie sprecyzowany w zakresie obowiązków służbowych o zgodny z aktualnymi rozwiązaniami organizacyjnymi oraz personalnymi.

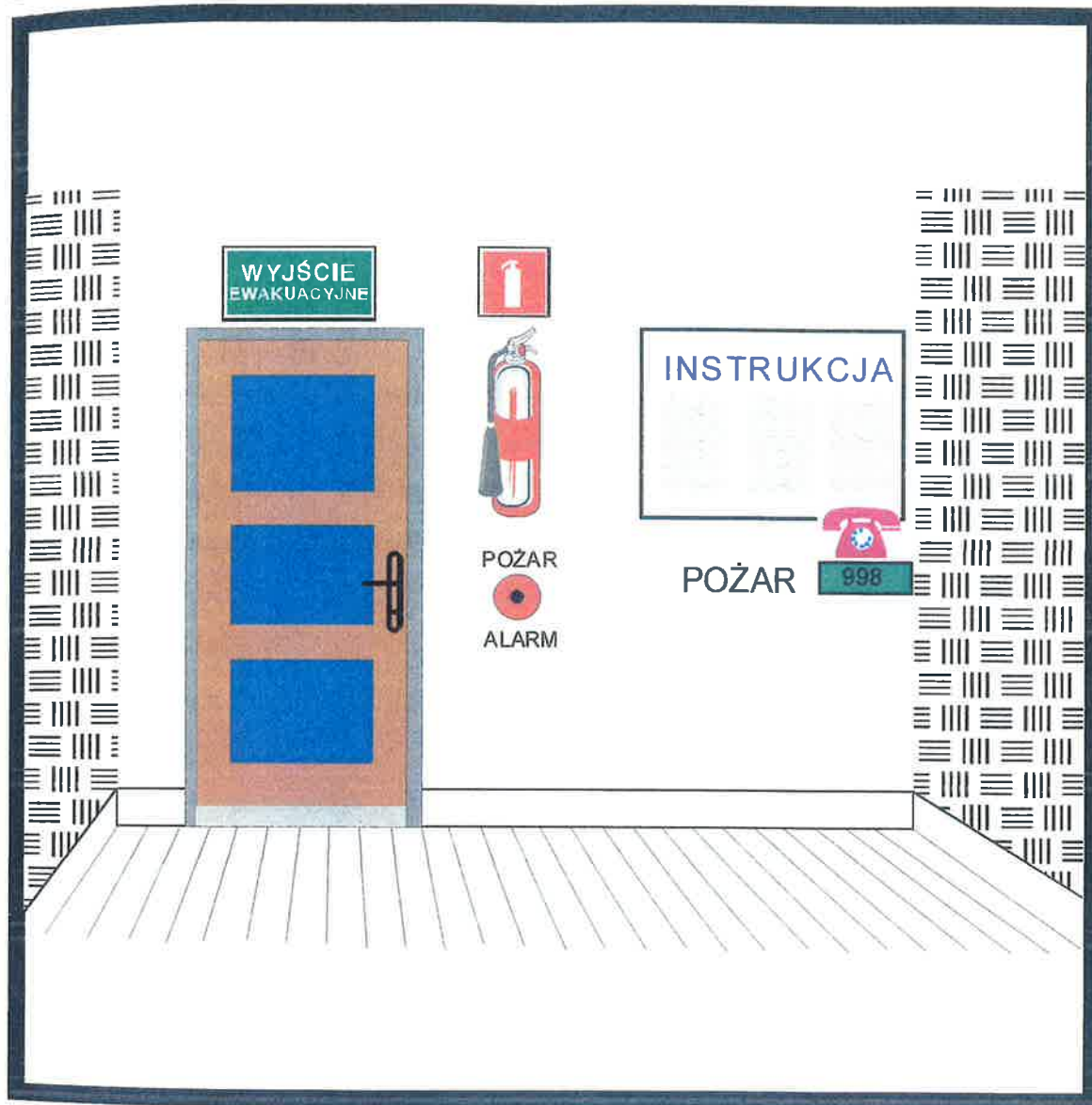
1. **WSZYSCY PRACOWNICY** bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:
- znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
 - znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
 - orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętności ich obsługi.
 - znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia,
 - udział w akcji ratowniczo-gaśniczej i podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją, - udział w szkoleniach przeciwpożarowych,
 - niezwłoczne zgłoszenie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania,
 - przestrzegania obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska.

ZADANIA KADRY KIEROWNICZEJ

1. Zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie zajmowanego budynku i pomieszczeń.
2. Wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy oraz zapewnienie systematycznej konserwacji i przeglądów sprzętu.
3. Zapewnienie osobom przebywającym w obiekcie warunków bezpieczeństwa oraz możliwości bezpiecznej ewakuacji w przypadku pożaru lub innego zagrożenia.
4. Zapoznanie pracowników z przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej.
5. Przygotowanie obiektu do działań gaśniczych w przypadku powstania pożaru.
6. Ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia.
7. Umieszczenie w widocznym miejscu wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru.
8. Oznakowanie zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami:
 - * dróg, wyjść i kierunków ewakuacji,
 - * miejsc lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - * lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu i gazu,

9. Nadzorowanie przestrzegania przez pracowników postanowień w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
10. Stosowanie sankcji dyscyplinarnych w stosunku do pracowników naruszających przepisy stwarzając zagrożenie pożarowe,
11. Podejmowanie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego obiektu.
12. Bieżąca ocena stanu bezpieczeństwa pożarowego przez analizę i uzupełnianie wiedzy w tym zakresie, oraz utrzymywanie kontaktu z właściwą Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej .

OBOWIĄZKI PRACOWNIKA

Każdy pracownik, przed przystąpieniem do pracy, musi poznać: instrukcje i przepisy przeciwpożarowe, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu gaśniczego znajdującego się w okolicy własnego stanowiska pracy, sposoby alarmowania na wypadek pożaru oraz drogi ewakuacyjne.

XIV. SZKOLENIE PRZECIWPÓŻAROWE PRACOWNIKÓW

1. Właściciel obiektu realizując ustawowy obowiązek z zakresu ochrony przeciwpożarowej zaznajamia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi, organizując stosowne w tym zakresie szkolenia na zasadach określonych niniejsza instrukcja.
2. Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników z zagrożeniem pożarowym występującym na terenie spółdzielni oraz:
 - sposobem eliminacji zagrożenia pożarowego,
 - przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej obiektu,
 - zasadami postępowania w przypadku powstania pożaru,
 - zasadami obsługi sprzętu i urządzeń ppoż.,
 - warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu.
3. Podstawowym dokumentem wykorzystywanym w prowadzonych szkoleniach pracowników jest opracowana Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, z której postanowieniami powinni zostać zapoznani wszyscy pracownicy.
4. Wszyscy pracownicy zobowiązani są do udziału w szkoleniach przeciwpożarowych.
5. Każdy pracownik uczestniczy w szkoleniu przeciwpożarowym instruktażowym o charakterze indywidualnym dostosowanym do potrzeb stanowiska pracy oraz w szkoleniu okresowym organizowanym przynajmniej raz na dwa lata dla wszystkich pracowników.
6. Prowadzący szkolenie przeciwpożarowe powinien posiadać kwalifikacje i odpowiednie przygotowanie zawodowe, określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

XIV. ZAGADNIENIA KONSERWACJI INSTALACJI I URZĄDZEŃ

Zagrożenie pożarowe ogranicza się poprzez terminową konserwację, przeglądy i naprawy urządzeń i instalacji znajdujących się w budynku- zgodnie z obowiązującymi przepisami i dokumentacją techniczno –ruchową.

Użytkownik budynku lub lokalu oraz urządzeń powinien wprowadzić do stosowania „Książkę konserwacji i przeglądów” z określeniem terminów przeglądów i sposobem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Każdy wpis musi być potwierdzony podpisem osoby prowadzącej sprawy administracyjne w obiekcie. Przykładowy wzór książki w załączeniu.

Zasady eksploatacji instalacji elektrycznych

Utrzymanie sieci elektroenergetycznej w należyтым stanie technicznym powinno być zapewnione poprzez oględziny, przeglądy, konserwacje i remonty oraz pomiary i próby eksploatacyjne w zakresie i terminach unormowanych przepisami.

Instalacje o napięciu znamionowym do 1 kV. Należy poddawać badaniom;

- pomiar napięć i obciążeń w okresie największego rozbioru energii,
- sprawdzanie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej,
- pomiar rezystancji uziemień roboczych i ochronnych
- sprawdzanie ciągłości przewodów ochrony przeciwporażeniowej w terminach nie rzadszych niż 5 lat,
- pomiar rezystancji izolacji przewodów w terminach nie rzadszych niż 5 lat,

Zasady eksploatacji instalacji odgromowych

Celem zapewnienia skutecznej ochrony odgromowej i uziemiającej należy przeprowadzać badania instalacji w terminach nie rzadszych niż 5 lat,;

- oględziny części nadziemnej
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej,
- sprawdzenie stanu uziomów po ich odkopaniu, jeżeli wystąpi znaczne skorodowanie należy wykonać nowe.

XV. KONSERWACJA SPRZĘTU I URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH

I Zasady ogólne wykonywania przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych.

1. Przez urządzenia przeciwpożarowe należy rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie), służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub, przy których są zainstalowane.
2. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnymi, zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz instrukcjach obsługi.
3. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w rok.
4. Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalną zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Hydranty wewnętrzne instalacji wodociągowej przeciwpożarowej

- 1) Hydranty wewnętrzne instalacji wodociągowej, przeciwpożarowej powinny być poddane czynnościami kontrolnymi oraz przeglądom i konserwacji, w niżej podanych czasookresach.
- 2) Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane przynajmniej raz w miesiącu przez pracownika odpowiedzialnego za sprawy ppoż. i powinny obejmować sprawdzenie:
 - czy wyposażenie hydrantów jest kompletne i znajduje się na swoim miejscu,
 - czy hydrant są widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję oraz zapewniony jest do nich odpowiedni dostęp,
 - czy nie występują widoczne uszkodzenia, korozja lub wycieki.

W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości, pracownik podejmuje niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości, a o fakcie ich wystąpienia i o sposobie usunięcia, powiadamia kierownika administracyjnego.

Fakt przeprowadzenia kontroli powinien zostać odnotowany w książce kontroli.

- 3) Przeglądy i konserwacje hydrantów wewnętrznych powinny być prowadzone przynajmniej raz w roku, przez konserwatora posiadającego potwierdzenie kwalifikacyjne w tym zakresie.
- 4) Podczas rocznego przeglądu, czynności należy prowadzić przy hydrancie zamkniętym (zakręconym) i pod ciśnieniem, sprawdzając czy:
 - urządzenie nie są zastawione, nie uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków,
 - instrukcja obsługi jest czysta i czytelna
 - miejsce usytuowania jest oznakowane,
 - mocowania do ściany są odpowiednie, nie obruszone i trzymają się pewnie,
 - wypływ wody jest równomierny i dostateczny (należy użyć wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia),
 - miernik ciśnienia pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
 - wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć,
 - taśmowanie węża jest prawidłowe lub zaciski prawidłowo zaciśnięte,
 - stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów) jest właściwy, w szczególności czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia czy zniszczenia,
 - skrzynka hydrantowa nie jest uszkodzona, a drzwiczki łatwo się zamykają,
 - prądownica jest właściwego typu i prawidłowo funkcjonuje,
 - prowadnice węża pracują prawidłowo i są właściwie i pewnie zamocowane.
- 5) Jeżeli w trakcie przeglądu rocznego konserwator stwierdzi jakiegokolwiek uszkodzenia węża, wąż ten należy poddać próbie na maksymalne ciśnienie robocze, a w przypadku próby negatywnej – wąż powinien być wymieniony na nowy.
- 6) Jeżeli po dokonanych przeglądzie konieczne jest przeprowadzenie niezbędnej naprawy, hydrant powinien zostać oznakowany etykietą z napisem „Nieczynny”.
- 7) Po dokonanych przeglądzie i konserwacji hydranty i instalacji winny pozostać w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

- 8) Przynajmniej raz na pięć lat wszystkie węże powinny zostać poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN-EN 671 -1 (1,2 MPa)
- 9) Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych, hydranty i instalacje powinny zostać przez konserwatora oznakowane etykietą kontroli i konserwacji z napisem „Sprawdzone”, a w książce kontroli odpowiedni wpis obejmujący:
 - datę przeprowadzonego przeglądu i tekstów,
 - zapis wyników testów,
 - wykaz i datę zainstalowanych części zamiennych
 - dat następnego przeglądu i testów,
 - wykaz wszystkich skontrolowanych hydrantów.
- 10) Przegląd i konserwacja hydrantu powinny zostać odnotowane na etykiecie kontroli i konserwacji (naklejka, wywieszka) , która powinna być umieszczona w taki sposób , aby nie zakrywała żadnych oznaczeń producenta i powinna zawierać:
 - słowo „sprawdzone”,
 - datę ważności przeglądu,
 - jednoznaczną identyfikację konserwatora,
 - nazwę i adres dostawcy urządzenia.
- 11) Przy usuwaniu usterek, do naprawy i instalacji, dopuszczalne jest wyłącznie używanie części zamiennych (węży, prądownic, zaworów) posiadających stosowane aprobaty i dopuszczenia (certyfikat ważności), pochodzące od dostawcy urządzenia.
- 12) Usunięcie usterek stwierdzonych w trakcie przeglądu powinno nastąpić w możliwie najkrótszym czasie, tak aby instalacja hydrantowa mogła być najszybciej we właściwym stanie i gotowości do natychmiastowego użycia.
- 13) Sprawdzanie wydajności wodnej hydrantów należy przeprowadzić z użyciem przepływomierza o klasie dokładności, co najmniej 2,5, przy całkowicie otwartym zaworze hydrantowym.
- 14) Sprawdzanie ciśnienia należy przeprowadzić przy całkowicie otwartym zaworze hydrantowym za pomocą manometru o klasie dokładności, co najmniej 1,6.

Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego

Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego muszą być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, Polskich Normach, dokumentacji techniczno – ruchowej oraz instrukcjach obsługi urządzeń, przy czym przeglądy te i czynności konserwacyjne powinny być prowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją producenta, nie rzadziej niż raz w rok.

Gaśnice znajdujące się na wyposażeniu budynku powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dotyczących gaśnic oraz w instrukcjach obsługi ustalonych przez producenta.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w rok.

Gaśnice winny być utrzymywane w pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej (gotowe od natychmiastowego użycia) – przeglądy w tym zakresie powinien przeprowadzać pracownik odpowiedzialny za sprawy bhp i ppoż. przynajmniej raz w miesiącu.

Gaśnice uszkodzone powinny zostać poddane naprawie, jeżeli stopień i rodzaj uszkodzenia na to pozwala , albo wycofane z użytkowania.

Przeglądy, konserwacje i naprawy gaśnic powinny być wykonane przez konserwatora legitymującego się upoważnieniem ich producenta (autoryzacja do wykonania prac konserwacyjnych i naprawczych, udzieloną przez producenta sprzętu), a przeglądy mające na celu utrzymanie gaśnic w stałej gotowości do użycia –pracownik odpowiedzialny za sprawy bhp i ppoż.

W zakres przeglądu gaśnic powinna wchodzić ocena ich stanu technicznego, a w szczególności sprawdzenie wskazań manometru w gaśnicach pod stałym ciśnieniem oraz stanu napełnienia gazem w zbiornikach zasilających gaśnic pod zmiennym ciśnieniem, a ponadto stanu węży, prądownic, głowic i zaworów oraz etykiet.

Konserwacja winna obejmować czynności służącym utrzymaniu gaśnicy w odpowiednim stanie technicznym i gotowości do natychmiastowego użycia oraz wymianę uszkodzonych elementów gaśnic, a także sprawdzanie stanu i przydatności środka gaśniczego.

Naprawa gaśnicy winna być dokonywana wtedy, gdy jej zasadnicze elementy takie jak prądownica, głowica lub zawór uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu przy

czym nie jest dopuszczalne naprawienie zbiorników ciśnieniowych i zaworów bezpieczeństwa, a do naprawy muszą zostać użyte części zamienne i środki gaśnicze takie same, na jakie wyrób otrzymał stosowany certyfikat.

Badania zbiorników ciśnieniowych gaśnic należy przeprowadzać co pięć lat, a uprawnionym do ich przeprowadzenia jest Urząd Dozoru Technicznego (zgodnie z warunkami technicznymi DT-UC-90/ZP/06).

Po przeprowadzonych czynnościach przeglądowych, konserwacyjnych lub naprawczych, konserwator gaśnic powinien sporządzić stosowny protokół potwierdzający wykonanie niezbędnych prac przywracających sprawność gaśnic, a dokonanie określonego rodzaju czynności powinno zostać uwidocznione na etykiecie konserwacji.

Przeгляд przeprowadzony przez pracownika odpowiedzialnego za sprawy przeciwpożarowe powinien zostać odnotowany w „książce przeglądu gaśnic”, z podaniem daty przeprowadzenia przeglądu, potwierdzeniem właściwego stanu technicznego lub ewentualnym określeniem rodzaju niesprawności i sposobu jej usunięcia.

O wynikach przeglądu, każdorazowo powinien zostać poinformowany kierownik administracyjny budynku, który w zależności od jego wyników podejmuje stosowną decyzję odnośnie przywrócenia sprawności gaśnicy i gotowości jej użycia.

Etykieta konserwacji powinna zawierać informacje dotyczące:

- rodzaju przeprowadzonych czynności (przeгляд, konserwacja, remont),
 - nazwę i adres jednostki konserwującej,
 - znak identyfikujący osobę wykonującą usługę,
 - datę przeprowadzonej konserwacji i datę konserwacji następnej.

Etykieta konserwacji powinna być umocowana (naklejona) na gaśnicy w sposób trwały i tak, aby nie zasłaniała napisów na etykiecie gaśnicy.

Gaśnicę należy wycofać z użytkowania w sytuacji, gdy nie nadaje się do konserwacji lub naprawy – decyzję w tym zakresie podejmuje konserwator sprzętu, sporządzając stosowny protokół uzasadniający wycofanie gaśnicy z użytkowania i przedstawiając go kierownikowi administracyjnemu, który dokonuje zakupu nowej gaśnicy w miejsce wycofanej.

Konserwacji niektórych rodzajów gaśnic nie powinno się wykonywać ze względu na przestarzałą konstrukcję, skomplikowany sposób użycia, wycofane z produkcji środki gaśnicze, brak oryginalnych części zamiennych

(dotyczy to gaśnic pianowych na pianę chemiczną, gaśnic ze zbiornikami stalowymi lub z tworzyw sztucznych, gaśnic wymagających przy ich uruchomieniu odwrócenia do góry dnem lub odwrócenia do góry dnem i uderzenia o podłogę, gaśnic śniegowych starego typu i gaśnic przerabianych).

Za sprawne można uznać tylko takie gaśnice, które po dokonanej konserwacji lub naprawie odzwierciedlają stan, na jaki uzyskały dopuszczenie z CNBOP; warunkiem uzyskania takiego stanu jest zastosowanie w trakcie naprawy lub konserwacji elementów i środków gaśniczych, które zostały potwierdzone w certyfikacie lub świadectwie dopuszczenia CNBOP.

Przeglądy mające na celu utrzymanie gaśnic w stałej gotowości do użycia, przeprowadzone przez pracownika odpowiedzialnego za sprawy przeciwpożarowe, powinny obejmować sprawdzenie czy gaśnica:

- znajduje się na oznakowanym stanowisku przeznaczonym do tego celu, a określonym na załączonych do niniejszego opracowania rysunkach,
- jest nie zastawiona i posiada czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- posiada widoczne plomby i nie uszkodzone wskaźniki,
- posiada manometry w zakresie działania,
- jest odpowiedniego typu i posiada odpowiednią wielkość,
- podstawowe elementy gaśnicy znajdują się w odpowiednim stanie technicznym i nie zachodzi konieczność ich naprawy lub wymiany.

Przeglądy i konserwacje wykonane przez konserwatora gaśnic, posiadającego autoryzację producenta powinny w szczególności obejmować sprawdzenie:

- ogólnego stanu technicznego gaśnic (obejmującego również czynności określone w pkt. 16),
- czytelności, kompletności i prawidłowości napisów i piktogramów na gaśnicy,
- stanu węży i ich zabezpieczeń,
- terminu przypadającej kontroli zbiornika ciśnieniowego,
- stanu elementów z tworzyw sztucznych,
- stanu powłoki malarskiej,
- ciężaru lub objętości środka gaśniczego,
- czy środek gaśniczy nadaje się do powtórnego wykorzystania,
- uchwytów gaśnic (czy nie są uszkodzone i dobrze przytwierdzone).

Wszelkie usterki i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeglądu i konserwacji winny zostać usunięte, a uszkodzone elementy wymienione na nowe.

Naprawy gaśnic wykonywane przez autoryzowanego konserwatora, powinny w szczególności obejmować:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku (zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane i wycofane z użytku),
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wnętrza zbiornika, czy nie występują ślady korozji lub inne uszkodzenia wewnętrzne,
- poddanie głowic, zaworów i węży działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika,
- wymianę uszkodzonych części na oryginalne nowe,
- sprawdzenie i ewentualną wymianę zabezpieczeń,
- ponowne napełnienie gaśnic środkiem gaśniczym,
- wykonanie montażu gaśnicy,
- uzupełnienie danych szczegółowych na etykiecie konserwacji.

Wszystkie wymienione w czasie naprawy części i środek gaśniczy muszą spełniać warunki określone w dokumentacji CNBOP dla danego rodzaju gaśnicy.

Załącznik nr 1

Wzór

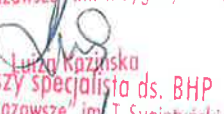

KSIĄŻKA KONSERWACJI I PRZEGLĄDÓW

Rodzaj urządzeń Instalacji (typ)	Planowany termin Przeglądu	Faktyczny Termin Przeglądu	Podpis wykonawcy	Podpis kierownika

Załącznik nr 2

Wzór

Ewidencja dokonanych aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Lp.	Data wykonania aktualizacji	Zakres aktualizacji	Podpis wykonawcy
1	13.02.2014	Bez zmian - postanowienie instrukcji zgodne z problemem oraz stanem faktycznym	SPECJALISTA ds. BHP i PPOZ mgr inż. Katarzyna Resecka
2	11.02.2016	Bez zmian - postanowienie instrukcji zgodne z problemem oraz stanem faktycznym	SPECJALISTA ds. BHP i PPOZ mgr inż. Katarzyna Gronkiewicz
3	13.02.2018	Bez zmian - postanowienie instrukcji zgodne z problemem oraz stanem faktycznym.	SPECJALISTA ds. BHP i PPOZ mgr inż. Katarzyna Gronkiewicz
4	30.05.2018	Dokonano badania przeciwpoż. wył. gromowego pędzi. Zbud. wzdłuż do 30.05.2018	Starszy specjalista ds. BHP PZLPIT „Mazowsze” im. T. Sygietyńskiego
5	do 30.05.2018	Wykonano mapy mapy rozdziel. hydrantów. Dokonano pomiaru wydajności; cisnienie, hydranta. Reszta bez zmian	 Starszy specjalista ds. BHP PZLPIT „Mazowsze” im. T. Sygietyńskiego Luiza Kozłowska
6	13.05.2020	Brak zmian, instrukcja zgodna ze stanem prawnym i faktycznym.	SPECJALISTA ds. BHP i PPOZ mgr inż. Katarzyna Gronkiewicz

Załącznik nr 3

.....
/nazwisko i imię pracownika/

.....
/komórka organizacyjna/

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany /a/, niniejszym oświadczam, że zostałem /am/ zapoznany /a/ z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania, powstawania i rozszerzania się pożarów oraz zasadami i obowiązkami na wypadek powstania pożaru w Budynku Sali Widowiskowo-Edukacyjnej Europejskiego Centrum Promocji Kultury Regionalnej i Narodowej „MATECZNIK MAZOWSZE” w Karolinie ul. Świerkowa 2.

.....
/podpis pracownika/

.....
/podpis przyjmującego oświadczenie/

.....dnia

Przyjęto do akt dnia